

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

Strasbourg, 11. maaliskuuta 2014
(OR. en)

2011/0406 (COD)
LEX 1464

PE-CONS 127/1/13
REV 1

DEVGEN 322
ACP 198
RELEX 1133
FIN 915
NIS 79
PESC 1489
CADREFIN 354
COHOM 275
CODEC 2868

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
KEHITYSYHTEISTYÖN RAHOITUSVÄLINEEN
PERUSTAMISESTA KAUELLE 2014–2020**

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o .../2014,

annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014,

kehitysyhteistyön rahoitusvälineen perustamisesta kaudelle 2014–2020

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 209 artiklan 1 kohdan ja 212 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä²,

¹ EUVL C 391, 18.12.2012, s. 110.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 11. joulukuuta 2013 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 11. maaliskuuta 2014.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tämä asetus on osa unionin kehitysyhteistyöpolitiikkaa ja kuuluu unionin ulkoisia politiikkoja tukeviin välineisiin. Sillä korvataan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1905/2006¹, jonka voimassaolo päättyi 31 päivänä joulukuuta 2013.
- (2) Euroopan unionin kehitysyhteistyöpolitiikan ensisijaisena tavoitteena säilyy Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston 1 luvun ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen viidennen osan III osaston 1 luvun määräysten nojalla edelleen köyhyyden torjunta vuosituhanen kehitystavoitteiden ja muiden kansainvälisesti sovittujen kehityssitoumusten ja unionin ja jäsenvaltioiden Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ja muiden toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen puitteissa hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1905/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kehitysyhteistyön rahoitusvälineen perustamisesta (EUVL L 378, 27.12.2006, s. 41).

- (3) Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien, Euroopan parlamentin ja komission yhteisessä julkilausumassa Euroopan unionin kehityspolitiikasta: "Eurooppalainen konsensus", jäljempänä "Eurooppalainen konsensus"¹, esitetään yleiset poliittiset puitteet, suuntaviivat sekä päämäärät, joilla ohjataan tämän asetuksen täytäntöönpanoa.
- (4) Ajan mittaan unionin tuen tulisi osaltaan vähentää riippuvuutta avusta.
- (5) Unionin kansainvälisen toiminnan ohjenuorana on periaatteita, joihin sen perustaminen, kehittäminen ja laajentuminen perustuvat ja joita se pyrkii edistämään koko maailmassa, nimittäin: demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuus ja jakamattomuus, ihmisarvon kunnioittaminen, tasa-arvon ja yhteisvastuun periaatteiden sekä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden noudattaminen. Unioni pyrkii kehittämään ja vakiinnuttamaan näitä periaatteita kumppanimaissa, -hallintoalueilla ja -alueilla vuoropuhelun ja yhteistyön avulla. Edistäessään näitä periaatteita unioni todistaa lisäarvonsa kehityspolitiikan toimijana.

¹ EUVL C 46, 24.2.2006, s. 1.

- (6) Tämän asetuksen täytäntöönpanossa ja erityisesti ohjelmasuunnittelun aikana unionin olisi otettava asianmukaisesti huomioon kumppanimaiden osalta vahvistamansa ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevat painopisteet, tavoitteet ja vertailukohtat ja erityisesti unionin maakohtaiset ihmisoikeusstrategiat.
- (7) Ihmisoikeuksien kunnioittaminen, perusvapaudet, oikeusvaltion edistäminen, demokratian periaatteet, avoimuus, hyvä hallintotapa, rauha ja vakaus ja sukupuolten tasa-arvo ovat olennaisen tärkeitä kumppanimaiden kehittymiselle ja että nämä seikat olisi otettava huomioon kaikessa unionin kehityspolitiikassa, varsinkin ohjelmasuunnittelussa ja kumppanimaiden kanssa tehtävissä sopimuksissa.

- (8) Avun johdonmukaisuuden ja hyödyllisyyden varmistamiseksi ja kumppanimaille aiheutuvien kulujen vähentämiseksi keskeisellä sijalla ovat avun tuloksellisuus, suurempi avoimuus, yhteistyö ja täydentävyys sekä parempi yhdenmukaisuus, mukauttaminen kumppanimaiden kanssa ja menettelyjen koordinointi sekä unionin ja jäsenvaltioiden kesken että suhteissa muihin avunantajiiin ja kehitysalan toimijoihin. Unioni on sitoutunut kehityspolitiikassaan panemaan täytäntöön päätelmät, jotka johtuvat Pariisissa järjestetyn avun tuloksellisuutta käsitelleen korkean tason foorumin 2 päivänä maaliskuuta 2005 avun tuloksellisuudesta hyväksymästä julistuksesta, 4 päivänä syyskuuta 2008 hyväksytystä Accran toimintasuunnitelmasta ja niiden seurannasta Busanissa 1 päivänä joulukuuta 2011 hyväksytystä julistuksesta. Nämä sitoumukset ovat johtaneet moniin neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmiin, joita ovat esimerkiksi kehityspolitiikan täydentävyyttä ja työnjakoa koskevat EU:n menettelysäännöt ja avun tuloksellisuutta koskeva toimintakehys. Toimenpiteitä ja menettelyjä yhteisen ohjelmasuunnittelun aikaansaamiseksi olisi lujitettava.
- (9) Unionin avulla olisi tuettava yhteistä EU–Afrikka-strategiaa, joka hyväksyttiin Lissabonin EU–Afrikka -huippukokouksessa 8 ja 9 päivänä joulukuuta 2007, joka perustuu Afrikan ja EU:n strategisen kumppanuuden taustalla olevaan yhteiseen näkemykseen, periaatteisiin ja tavoitteisiin, ja siihen myöhemmin tehtyjä muutoksia ja lisäyksiä.

- (10) Unionin ja jäsenvaltioiden olisi parannettava kehitysyhteistyöpolitiikkojensa johdonmukaisuutta, koordinoitua ja täydentävyyttä erityisesti vastaamalla kumppanimaiden ja -alueiden ensisijaisiin tavoitteisiin maiden ja alueiden tasolla. Sen varmistamiseksi, että unionin ja jäsenvaltioiden kehitysyhteistyöpolitiikat täydentävät ja tukevat toisiaan, ja avun kustannustehokkaan toimittamisen takaamiseksi sekä päällekkäisyyksien ja puutteiden välttämiseksi on sekä kiireellistä että aiheellista säätää yhteisen ohjelmasuunnittelun menettelyistä, joita olisi noudatettava aina, kun se on mahdollista ja hyödyllistä.
- (11) Unionin kehitysyhteistyöpolitiikkaa ja alan kansainvälisiä toimia ohjaavat vuosituhaten kehitystavoitteet, kuten äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistaminen, mukaan lukien siihen myöhemmin tehdyt muutokset, ja ne kehitystavoitteet, periaatteet ja sitoumukset, jotka unioni ja jäsenvaltiot ovat hyväksyneet muun muassa YK:ssa ja muilla kehitysyhteistyön alalla toimivaltaisilla kansainvälisillä foorumeilla. Unionin politiikkaa ja kansainvälisiä toimia ohjaavat myös sen ihmisoikeuksia ja kehitystä koskevat sitoumukset ja velvoitteet, mukaan lukien ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus, kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus, YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista ja YK:n julistus oikeudesta kehitykseen.

- (12) Unioni pitää sukupuolten tasa-arvoa erittäin tärkeänä ihmisoikeutena, osana sosiaalista oikeudenmukaisuutta sekä unionin kehityspolitiikan keskeisenä arvona. Sukupuolten tasa-arvolla on keskeinen merkitys kaikkien vuosituhattavointeiden saavuttamisen kannalta. Neuvosto vahvisti 14 kesäkuuta 2010 sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä kehitysyhteistyössä koskevan EU:n toimintasuunnitelman kaudelle 2010–2015.
- (13) Unionin olisi erittäin tärkeänä painopisteenä edistettävä kokonaisvaltaista lähestymistapaa kriiseihin ja suuronnettomuuksiin sekä konfliktitilanteisiin ja epävakauten mukaan luettuina siirtymä- ja kriisin jälkeiset vaiheet. Sen olisi perustuttava erityisesti 19 päivänä marraskuuta 2007 annettuihin päätelmiin EU:n toimista epävakaisissa tilanteissa ja neuvoston sekä neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien myös 19 päivälle marraskuuta 2007 päivätyihin päätelmiin turvallisuudesta ja kehityksestä, sekä neuvoston 20 päivänä kesäkuuta 2011 annettuihin päätelmiin konfliktinestosta sekä kaikkiin asiaa koskeviin myöhemmin annettuihin päätelmiin.
- (14) Erityisesti niissä tilanteissa, joissa tarpeet ovat kiireellisimpiä ja köyhyys laajimmalle levinnyttä ja vakavinta, unionin tuki olisi ohjattava maiden ja niiden väestöjen selviytymiskyvyn vahvistamiseen vaaratilanteissa. Tämä olisi tehtävä tarjoamalla asianmukainen valikoima lähestymistapoja, toimia ja välineitä ja erityisesti varmistamalla, että turvallisuuspainotteiset, humanitaariset ja kehitykseen liittyvät lähestymistavat ovat tasapainoisia, yhtenäisiä ja tehokkaasti koordinoituja, niveltäen hätäapu-, kunnostus- ja kehitystoimet toisiinsa.

- (15) Unionin tuki olisi keskitettävä siihen, missä sillä on suurin vaikutus, ottaen huomioon sen valmiudet toimia maailmanlaajuisesti ja vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin, kuten köyhyyden poistamiseen, kestävään ja osallistavaan kehitykseen ja demokratian, hyvän hallinnon, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen edistämiseen maailmanlaajuisesti, sekä sen pitkäaikainen ja ennakoitava sitoutuminen kehitysapuun ja sen koordinoititehtävä jäsenvaltioiden suhteen. Tällaisen vaikutuksen takaamiseksi olisi sekä varojen kohdentamisessa että ohjelmasuunnittelussa sovellettava eriyttämisen periaatetta, jotta voidaan varmistaa, että kahdenvälinen kehitysyhteistyö kohdennetaan apua eniten tarvitseville kumppanimaille, myös epävakaille valtioille ja valtioille, jotka ovat erityisen haavoittuvia tai joilla on suhteellisen vähäiset mahdollisuudet saada muista lähteistä rahoitusta oman kehityksensä tueksi. Unionin olisi solmittava uudenlaisia kumppanuuksia niiden maiden kanssa, jotka eivät enää tarvitse kahdenvälisiä kehitysapuohjelmia, etenkin tämän välineen ja muiden unionin ulkoisen toiminnan temaattisten rahoitusvälineiden mukaisten alueellisten ja temaattisten ohjelmien ja erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o .../2014¹* perustetun kumppanuusvälineen kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten, jäljempänä 'kumppanuusväline', pohjalta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o .../2014, annettu ..., kumppanuusvälineen perustamisesta kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten (EUVL ...).

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 128/13 (2011/0411 (COD)) olevan asetuksen päivämäärä, numero ja julkaisuviite.

- (16) Unionin olisi pyrittävä hyödyntämään käytettävissä olevia resursseja mahdollisimman tehokkaasti optimoidakseen ulkoisen toimintansa vaikutukset. Tähän olisi päästävä unionin ulkoisen toiminnan välineiden keskinäiselle johdonmukaisuudelle ja täydentävyydelle perustuvalla kutakin maata koskevalla kokonaisvaltaisella lähestymistavalla sekä luomalla yhteisvaikutuksia tämän välineen, muiden ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden ja unionin muiden politiikkojen välillä. Tällä tavoin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineisiin perustuvien ohjelmien olisi edelleen vahvistettava toisiaan. Pyrkiessään ulkoisten toimien yleiseen johdonmukaisuuteen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan mukaisesti unionin on samalla taattava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 208 artiklassa edellytetty kehityspolitiikan johdonmukaisuus.
- (17) Noudattaen kehitysyhteistyöpolitiikan johdonmukaisuusperiaatetta tällä asetuksella olisi voitava edistää unionin politiikkojen keskinäistä johdonmukaisuutta. Sen avulla olisi voitava mukautua täysin kumppanimaihin ja -alueisiin käyttäen mahdollisuuksien mukaan unionin toimien suunnittelun perustana kansallisia kehityssuunnitelmia tai vastaavia kokonaisvaltaisia kehitysasiakirjoja, joiden hyväksymiseen kyseiset kansalliset ja alueelliset elimet ovat osallistuneet. Sillä olisi lisäksi edistettävä parempaa koordinointia avunantajien kesken ja erityisesti unionin ja jäsenvaltioiden välillä yhteisen ohjelmasuunnittelun avulla.

- (18) Globalisoituneessa maailmassa unionin eri sisäiset politiikat, jotka liittyvät muun muassa ympäristöön, ilmastonmuutokseen, uusiutuvien energialähteiden edistämiseen, työllisyyteen (myös ihmisarvoisen työn tarjoaminen kaikille), sukupuolten tasa-arvoon, energiaan, veteen, liikenteeseen, terveyteen, koulutukseen, oikeuteen ja turvallisuuteen, kulttuuriin, tutkimukseen ja innovointiin, tietoyhteiskuntaan, muuttoliikkeeseen sekä maa- ja kalatalouteen, tulevat yhä enenevässä määrin osaksi unionin ulkoisia toimia.
- (19) Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategiassa joka koskee kasvumalleja, joilla edistetään sosiaalista, taloudellista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja joiden avulla köyhät voivat lisätä osallistumistaan kansalliseen vaurauteen ja hyötyä siitä, korostetaan unionin sitoumusta edistää sisäisissä ja ulkoisissa politiikoissaan älykästä, osallistavaa ja kestävästä kasvua, jossa yhdistyvät taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristönäkökohdat.
- (20) Ilmastonmuutoksen torjuminen ja ympäristön suojeleminen ovat suuria haasteita unionille ja kehitysmaille, ja niissä tarvitaan välittömästi kansallisia ja kansainvälisiä toimia. Tällä asetuksella olisi siksi edistettävä tavoitetta, jonka mukaan vähintään 20 prosenttia unionin talousarviosta varataan vähähiiliseen ja ilmastonmuutoksen kestävään yhteiskuntaan ja vähintään 25 prosenttia tässä asetuksessa säädetyn globaaleja julkishyödykkeitä ja haasteita koskevan ohjelman varoista ilmastonmuutosta ja ympäristöä koskevien tavoitteiden toteuttamiseen. Näiden alojen toimien olisi niiden vaikutuksen tehostamiseksi mahdollisuuksien mukaan tuettava toisiaan.

- (21) Unionin olisi voitava tämän asetuksen avulla täyttää unionin yhteinen sitoumus antaa jatkuvaa tukea inhimilliselle kehitykselle ihmisten elämän parantamiseksi. Sen edistämiseksi globaaleja julkishyödykkeitä ja haasteita koskevasta ohjelmasta olisi tuettava kyseistä kehityksen aluetta vähintään 25 prosentilla.
- (22) Vähintään 20 prosenttia tämän asetuksen mukaisesta avusta olisi kohdennettava sosiaalisiin peruspalveluihin, joissa keskitytään terveyteen ja koulutukseen sekä toisen asteen koulutukseen, tunnustaen, että sääntönä on pidettävä jonkinasteista joustavuutta, esimerkiksi tapauksissa, joihin liittyy poikkeuksellista tukea. Kyseisen vaatimuksen noudattamista koskevat tiedot olisi sisällytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o .../2014^{1*} tarkoitettuun vuosikertomukseen.
- (23) YK:n Istanbulin vähiten kehittyneitä maita koskevassa toimintaohjelmassa vuosille 2011–2020 vähiten kehittyneet maat sitoutuivat sisällyttämään kauppaa- ja kaupankäyntivalmiuksien kehittämissä kansallisiin kehitysstrategioihinsa. Lisäksi ministerit sopivat Genevessä 15–17 päivänä joulukuuta 2011 pidetyssä Maailman kauppajärjestön kahdeksannessa ministerikokouksessa, että kauppaa tukevan avun (Aid for Trade) taso säilytetään vuoden 2011 jälkeen vähintään kauden 2006–2008 keskiarvon tasolla. Näitä toimia on tuettava entistä paremmin ja tarkemmin kohdennetulla kauppaa tukevalla avulla ja kaupan helpottamistoimilla.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o .../2014, annettu ..., unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa koskevista yhteisistä säännöistä ja menettelyistä (EUVL ...).

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen päivämäärä, numero ja julkaisuviite.

- (24) Vaikka temaattisista ohjelmista olisi ensisijaisesti tuettava kehitysmaita, joidenkin tuensaajamaiden sekä merentakaisien maiden ja alueiden, joiden ominaisuudet eivät täytä vaatimuksia, jotka mahdollistaisivat niiden määrittämisen Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön kehitysapukomitean (OECD/DAC) virallisen kehitysavun saajiksi, mutta jotka kuuluvat 1 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisalaan, olisi myös voitava saada tukea temaattisista ohjelmista tässä asetuksessa vahvistetuilla ehdoilla.
- (25) Yhteistyöalojen yksityiskohdat ja maantieteellisten alueiden ja yhteistyöalojen määrärahojen mukautukset eivät ole tämän asetuksen olennaisia osia. Tämän vuoksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, joilla saatetaan ajan tasalle tämän asetuksen liitteiden sellaisia osia, joilla säädetään maantieteellisten ja temaattisten ohjelmien mukaisten yhteistyöalojen yksityiskohtia sekä maantieteellisten alueiden ja yhteistyöalojen suuntaa-antavia määrärahoja. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.

- (26) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa tässä asetuksessa tarkoitettujen strategia-asiakirjojen ja suuntaa-antavien monivuotisten ohjelmien osalta. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹ mukaisesti.
- (27) Täytäntöönpanosäädösten hyväksymiseen olisi kustannuksiltaan vähäisiä toimenpiteitä lukuun ottamatta käytettävä lähtökohtaisesti tarkastelumenettelyä, ottaen huomioon kyseisten säädösten luonne, erityisesti niiden toimintapoliittinen luonne ja talousarviovaikutukset.
- (28) Komission olisi hyväksyttävä välittömästi sovellettavia täytäntöönpanosäädöksiä, kun tämä on tarpeen asianmukaisesti perustelluissa erittäin kiireellisissä tapauksissa, jotka liittyvät unionilta edellytettäviin nopeisiin toimiin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (29) Unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa koskevat yhteiset säännöt ja menettelyt vahvistetaan asetuksessa (EU) N:o .../2014*.
- (30) Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta säädetään neuvoston päätöksessä 2010/427/EU¹.
- (31) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

¹ Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

- (32) Tässä asetuksessa olisi vahvistetaan sen koko soveltamiskauden ajaksi rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentti ja neuvosto pitävät talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioryhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen¹ 17 kohdan mukaisesti ensisijaisena ohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (33) On aiheellista yhdenmukaistaa tämän asetuksen soveltamisajankohta neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013² kanssa. Näin ollen tätä asetusta olisi sovellettava 1 päivästä tammikuuta 2014 ja 31 päivään joulukuuta 2020,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

¹ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

² Neuvoston asetukset (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

I OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä asetuksella perustetaan väline, jäljempänä 'kehitysyhteistyöväline', jonka nojalla unioni voi rahoittaa
 - a) maantieteellisiä ohjelmia, joilla tuetaan kehitysyhteistyötä niiden kehitysmaiden kanssa, jotka sisältyvät OECD:n perustaman kehitysapukomitean luetteloon virallisen kehitysavun saajista, lukuun ottamatta
 - i) maita, jotka ovat allekirjoittaneet Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen¹, Etelä-Afrikkaa lukuun ottamatta;
 - ii) maita, jotka voivat hakea tukea Euroopan kehitysrahastosta;

¹ EUVL L 317, 15.12.2000, s. 3.

- iii) maita, jotka voivat hakea Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o .../2014^{1*} perustetusta Euroopan naapuruusvälineestä, jäljempänä 'Euroopan naapuruusväline', myönnettävää unionin rahoitusta;
- iv) edunsaajia, jotka voivat hakea Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o .../2014^{2**} perustetusta liittymistä valmistelevasta tukivälineestä, jäljempänä 'liittymistä valmisteleva tukiväline', myönnettävää unionin rahoitusta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o .../2014, annettu ..., Euroopan naapuruusvälineen perustamisesta (EUVL ...).

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 126/13 (2011/0405 (COD)) olevan asetuksen päivämäärä, numero ja julkaisuviite.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o .../2014, annettu ..., liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA II) perustamisesta (EUVL ...).

** Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)) olevan asetuksen päivämäärä, numero ja julkaisuviite.

- b) temaattisia ohjelmia, joissa käsitellään kehitykseen liittyviä globaaleja julkishyödykkeitä ja haasteita ja tuetaan kansalaisjärjestöjä ja paikallisviranomaisia kumppanimaissa tämän kohdan a alakohdan mukaisesti, maissa, jotka voivat saada tämän kohdan a alakohdan i–iii alakohdassa tarkoitetuista välineistä myönnettävää unionin rahoitusta, sekä maissa ja alueilla, jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 2013/755/EU¹ soveltamisalaan;
- c) yleisafrikkalaista ohjelmaa, jolla tuetaan Afrikan ja unionin välistä strategista kumppanuutta sekä siihen myöhemmin tehtäviä muutoksia ja lisäyksiä, joilla pyritään kattamaan Afrikassa ja Afrikan kanssa toteutettavat rajatylittävät, maanosan laajuiset tai maailmanlaajuiset toimet.
2. Tässä asetuksessa alueella tarkoitetaan maantieteellistä kokonaisuutta, joka koostuu useammasta kuin yhdestä kehitysmaasta.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista maista ja alueista käytetään tässä asetuksessa tapauksen mukaan nimitystä 'kumppanimaat' tai 'kumppanialueet' asianomaisen maantieteellisen, temaattisen tai yleisafrikkalaisen ohjelman mukaisesti.

¹ Neuvoston päätös 2013/755/EU, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin (MMA-assosiaatiopäätös) (EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1).

2 artikla

Tavoitteet ja tukikelpoisuusperusteet

1. Unionin ulkoisen toiminnan ja eurooppalaisen konsensuksen periaatteiden ja tavoitteiden sekä niihin sovittujen muutosten mukaisesti
 - a) tämän asetuksen nojalla tehtävän yhteistyön ensisijaisena tavoitteena on köyhyyden vähentäminen ja pitkällä aikavälillä sen poistaminen,
 - b) edellä a alakohdassa tarkoitettun ensisijaisen tavoitteen mukaisesti tämän asetuksen nojalla tehtävällä yhteistyöllä
 - i) tuetaan kestäväää taloudellista, sosiaalista ja ympäristöä koskevaa kehitystä ja
 - ii) lujitetaan ja tuetaan demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta, hyvää hallintotapaa, ihmisoikeuksia ja asiaankuuluvia kansainvälisen oikeuden periaatteita.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen sitoumusten ja tavoitteiden saavuttamista mitataan soveltuvilla indikaattoreilla, inhimillisen kehityksen indikaattorit mukaan luettuina, erityisesti vuosituhannen kehitystavoitteella nro 1 a alakohdan osalta ja vuosituhannen kehitystavoitteilla nro 1–8 b alakohdan osalta, sekä vuoden 2015 jälkeen muilla indikaattoreilla, joista unioni ja jäsenvaltiot ovat sopineet kansainvälisesti.

2. Tämän asetuksen mukaisella yhteistyöllä edistetään sellaisten kansainvälisten kehityssitoumusten ja -tavoitteiden saavuttamista, jotka unioni on hyväksynyt, erityisesti vuosituhannen kehitystavoitteita ja vuoden 2015 jälkeisiä uusia kehitystavoitteita.
3. Maantieteellisiin ohjelmiin kuuluvat toimet suunnitellaan niin, että ne täyttävät OECD:n kehitysapukomitean vahvistaman virallisen kehitysavun määritelmän.

Temaattisiin ohjelmiin ja yleisafrikkalaiseen ohjelmaan kuuluvat toimet suunnitellaan niin, että ne täyttävät OECD:n kehitysapukomitean vahvistaman virallisen kehitysavun määritelmän, paitsi

- a) jos toimia sovelletaan avunsaajamaahan tai -alueeseen, jota ei luokitella virallisen kehitysavun saajamaaksi tai -alueeksi OECD:n kehitysapukomitean mukaan; tai
 - b) jos toimella pannaan täytäntöön 6 artiklan 2 kohdan b ja e alakohdassa tarkoitettu maailmanlaajuinen aloite, unionin politiikan painopiste tai sen kansainvälinen velvoite tai sitoumus, ja toimi ei luonteensa vuoksi vastaa virallisen kehitysavun määritelmää.
4. Vähintään 95 prosentin temaattisissa ohjelmissa ja vähintään 90 prosentin yleisafrikkalaisessa ohjelmassa käytettäviksi tarkoitetuista menoista on vastattava OECD:n kehitysapukomitean vahvistamaa virallisen kehitysavun määritelmää, tämän kuitenkin rajoittamatta 3 kohdan a alakohdan soveltamista.

5. Toimia, jotka kuuluvat neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/96¹ soveltamisalaan ja jotka voivat saada sen nojalla rahoitusta, ei rahoiteta tämän asetuksen nojalla, paitsi jos on varmistettava yhteistyön jatkuvuus kriisitilanteesta vakaisiin kehitysoloihin. Tällaisissa tapauksissa erityistä huomiota on kiinnitettävä sen varmistamiseen, että humanitaarinen hätäapu, kunnostustoimet ja kehitysapu nivelletään tosiasiallisesti toisiinsa.

3 artikla

Yleiset periaatteet

1. Unioni pyrkii edistämään, kehittämään ja vakiinnuttamaan perustanaan olevia demokratian, oikeusvaltion sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen periaatteita käymällä vuoropuhelua ja tekemällä yhteistyötä kumppanimaiden ja -alueiden kanssa.
2. Tämän asetuksen täytäntöönpanossa ja unionin avun mahdollisimman suuren vaikutuksen takaamiseksi kumppanimaiden osalta noudatetaan eriytettyä lähestymistapaa siten, että niille voidaan räätälöidä erityisiä yhteistyöohjelmia, jotka perustuvat
 - a) niiden tarpeisiin, jotka määritellään muun muassa väestön, asukaskohtaisen tulon, köyhyyden määrän, tulojen jakautumisen ja inhimillisen kehityksen tason perusteella;

¹ Neuvoston asetukset (EY) N:o 1257/96, annettu 20 päivänä kesäkuuta 1996, humanitaarisesta avusta (EYVL L 163, 2.7.1996, s. 1).

- b) niiden valmiuksiin tuottaa, saada ja hyödyntää taloudellisia resursseja;
- c) niiden sitoumuksiin ja tuloksiin, jotka perustuvat esimerkiksi sellaisiin kriteereihin ja indikaattoreihin kuin poliittinen, taloudellinen ja sosiaalinen edistys, sukupuolten tasa-arvo, edistys hyvässä hallinnossa ja ihmisoikeuksissa sekä avun tuloksellinen käyttö, erityisesti tapa, jolla maa käyttää niukkoja resursseja kehitykseen, alkaen sen omista resursseista; ja
- d) unionin kehitysavun mahdollisiin vaikutuksiin kumppanimaissa.

Maat, jotka tarvitsevat apua eniten, erityisesti vähiten kehittyneet maat, alhaisen tulotason maat ja kriisissä olevat maat, kriisistä toipuvat maat, epävakaat valtiot ja heikommassa asemassa olevat maat ovat etusijalla varoja kohdennettaessa.

Esimerkiksi inhimillisen kehityksen indeksi, talouden haavoittuvuuden indeksi ja muut asiaankuuluvat, muun muassa maan köyhyystasoa ja eriarvoisuutta mittaavat indeksit otetaan huomioon eniten apua tarvitsevien maiden analyysin ja määrittämisen tukena.

3. Eurooppalaisessa konsensuksessa määritellyt laaja-alaiset aiheet valtavirtaistetaan kaikissa ohjelmissa. Lisäksi konfliktinesto, ihmisarvoinen työ ja ilmastonmuutos valtavirtaistetaan tarpeen mukaan.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen laaja-alaisen aiheiden katsotaan kattavan seuraavat ulottuvuudet, joihin kiinnitetään erityistä huomiota olosuhteiden niin vaatiessa: syrjimättömyys, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet, vammaisten oikeudet, hengenvaarallisesta sairaudesta kärsivien henkilöiden ja muiden haavoittuvien ryhmien oikeudet, työntekijöiden perusoikeudet ja sosiaalinen osallisuus, naisten vaikutusmahdollisuuksien edistäminen, oikeusvaltioperiaate, parlamenttien ja kansalaisyhteiskunnan valmiuksien kehittäminen ja vuoropuhelun, osallistumisen ja sovinnon edistäminen sekä instituutioiden kehittäminen, myös paikallisesti ja alueellisesti.

4. Tämän asetuksen täytäntöönpanossa varmistetaan kehityspolitiikan johdonmukaisuus ja yhtenäisyys unionin muiden ulkoisen toiminnan alojen ja muiden asiaankuuluvien unionin politiikkojen kanssa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 208 artiklan mukaisesti.

Tältä osin tämän asetuksen nojalla rahoitettavat toimenpiteet, mukaan luettuna Euroopan investointipankin (EIP) hallinnoimat toimenpiteet, perustuvat kehitysyhteistyöpolitiikkoihin, jotka on vahvistettu unionin ja kyseessä olevien kumppanimaiden ja alueiden välisten sopimusten, julistusten ja toimintasuunnitelmien kaltaisissa välineissä, ja unionin asiaankuuluviin päätöksiin, erityisetuihin, poliittisiin painopisteisiin ja strategioihin.

5. Unioni ja jäsenvaltiot pyrkivät säännölliseen ja tiheään tietojen vaihtoon, myös muiden avunantajien kanssa, sekä edistämään avunantajien parempaa koordinoitua ja täydentävyyttä pyrkimällä yhteiseen monivuotiseen ohjelmasuunnitteluun, joka perustuu kumppanimaiden köyhyydenvähentämisen- tai vastaaviin kehitysstrategioihin. Ne voivat toteuttaa yhteisiä toimia, muun muassa kyseisten strategioiden yhteistä analysointia ja yhteistä reagoitua niihin, määrittelemällä toiminnan painopistealat ja maansisäisen työnjaon, järjestämällä avunantajien yhteisiä käyntejä kohdepaikassa ja hyödyntämällä yhteisrahoitusjärjestelyjä ja hajautettuja yhteistyöjärjestelyjä.
6. Unioni edistää monenvälistä lähestymistapaa maailmanlaajuisiin haasteisiin ja tekee tässä tarkoituksessa yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa. Se tehostaa tarvittaessa yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen ja elinten ja muiden kahdenvälisten avunantajien kanssa.
7. Unionin ja jäsenvaltioiden sekä kumppanimaiden suhteet perustuvat ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltiota koskeviin yhteisiin arvoihin sekä oman sitoutumisen ja molemminpuolisen vastuuvollisuuden periaatteisiin ja näiden edistämiseen.

Lisäksi suhteissa kumppanimaihin otetaan huomioon niiden sitoutuminen kansainvälisten sopimusten ja unionin kanssa luotujen sopimussuhteiden täytäntöönpanoon ja tämän osalta saavutetut tulokset.

8. Unioni edistää toimivaa yhteistyötä kumppanimaiden ja -alueiden kanssa parhaiden kansainvälisten käytäntöjen mukaisesti. Se mukauttaa tukensa niiden kansallisiin tai alueellisiin kehitysstrategioihin, uudistuspolitiikkoihin ja menettelyihin aina, kun se on mahdollista, sekä tukee demokraattista sitoutumista ja maan sisäistä ja molemminpuolista vastuuvollisuutta. Tätä varten se edistää
- a) kehitysprosessia, joka on avoin ja kumppanimaan tai -alueen johtama ja sen omalla vastuulla, paikallisen asiantuntemuksen tukeminen mukaan lukien;
 - b) oikeuksiin perustuvaa lähestymistapaa, joka kattaa kaikki ihmisoikeudet, olipa kyse kansalais- ja poliittisista oikeuksista tai taloudellisista, sosiaalisista ja sivistyksellisistä oikeuksista, jotta ihmisoikeusperiaatteet voidaan sisällyttää tämän asetuksen täytäntöönpanoon ja avustaa kumppanimaita niiden kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden täytäntöönpanossa ja tukea oikeudenhaltijoita, erityisesti köyhiä ja haavoittuvia ryhmiä, oikeuksiensa vaatimisessa;
 - c) kumppanimaiden väestön vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä, kattavia ja osallistavia tapoja lähestyä kehitysyhteistyötä sekä kaikkien yhteiskuntaryhmien laajaa osallistumista kehitysprosessiin ja kansalliseen ja alueelliseen vuoropuheluun, poliittinen vuoropuhelu mukaan lukien. Erityistä huomiota kiinnitetään parlamenttien, paikallisviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan rooleihin muun muassa osallistumisen, valvonnan ja vastuuvollisuuden aloilla;

- d) asetuksen (EU) N:o .../2014* 4 artiklassa vahvistettuja, OECD:n kehitysapukomitean parhaiden käytäntöjen mukaisia tehokkaita yhteistyötapoja ja -välineitä ja innovatiivisten välineiden käyttöä, kuten avustusten ja lainojen yhdistämistä ja muita riskinjakomekanismeja valituilla aloilla ja maissa ja yksityisen sektorin osallistumista, ottaen asianmukaisesti huomioon velanhoitokyky, tällaisten mekanismien määrä ja tämän asetuksen tavoitteiden mukaisten vaikutusten, erityisesti köyhyyden vähentämisen, järjestelmällinen arviointivaatimus.

Kaikki ohjelmat, toimet ja yhteistyötavat ja -välineet mukautetaan kunkin kumppanimaan ja -alueen erityisolosuhteisiin, ja keskeisiä tekijöitä ovat ohjelmaperusteiset lähestymistavat, ennakoitavan apurahoituksen saanti, yksityisten resurssien hankinta, mukaan lukien paikalliselta yksityissektorilta, yleiset ja syrjimättömät mahdollisuudet käyttää peruspalveluja sekä maakohtaisten järjestelmien kehittäminen ja käyttö;

- e) kansallisten tulojen käyttöönottoa vahvistamalla kumppanimaiden finanssipolitiikkaa, tarkoituksena vähentää köyhyyttä ja riippuvuutta tuesta;

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

- f) politiikkojen ja ohjelmasuunnittelun vaikutuksen lisäämistä avunantajien toimien koordinoinnin, johdonmukaistamisen ja yhdenmukaistamisen myötä, jotta voidaan luoda synergiaa ja välttää päällekkäisyyksiä ja kaksinkertaista työtä, parantaa täydentävyyttä ja tukea kaikille avunantajille avoimia aloitteita;
 - g) koordinointia kumppanimaissa ja -alueilla koordinoinnista ja avun tuloksellisuudesta annettujen yhteisten ohjeiden ja parhaiden käytäntöjen periaatteiden mukaisesti;
 - h) tuloksiin perustuvia lähestymistapoja kehitykseen, myös käyttämällä avoimia maakohtaisia tuloskehyksiä, jotka perustuvat tarvittaessa kansainvälisesti sovittuihin tavoitteisiin ja indikaattoreihin, kuten vuosituhannen kehitystavoitteiden indikaattoreihin, joilla arvioidaan kehitysavun tuloksia, tuotokset, seuraukset ja vaikutukset mukaan luettuina, ja tiedotetaan niistä.
9. Unioni tukee tarvittaessa kahdenvälisen, alueellisen ja monenvälisen yhteistyön ja vuoropuhelun täytäntöönpanoa, kumppanuussopimusten kehitysulottuvuutta ja kolmenvälistä yhteistyötä. Unioni edistää myös eteläisten maiden keskinäistä yhteistyötä.

10. Komissio antaa tietoja Euroopan parlamentille ja vaihtaa säännöllisesti näkemyksiä sen kanssa.
11. Komissio vaihtaa säännöllisesti tietoja kansalaisyhteiskunnan sekä paikallisviranomaisten kanssa.
12. Kehitysyhteistyötoimissaan unioni pyrkii tarvittaessa hyödyntämään jäsenvaltioiden uudistus- ja siirtymäkokemuksia ja vaihtamaan tietoa niistä.
13. Tämän asetuksen mukaista unionin tukea ei käytetä rahoittamaan aseiden tai ampumatarvikkeiden hankintaa tai operaatioita, joilla on sotilaallisia tai puolustukseen liittyviä tarkoituksia.

II OSASTO

OHJELMAT

4 artikla

Unionin avun toteuttaminen

Unionin apu toteutetaan asetuksen (EU) N:o .../2014* mukaisesti, seuraavien avulla:

- a) maantieteelliset ohjelmat;
- b) temaattiset ohjelmat, jotka muodostuvat seuraavista:
 - i) Globaaleja julkishyödykkeitä ja haasteita koskeva ohjelma, ja
 - ii) Kansalaisjärjestöjä ja paikallisviranomaisia koskeva ohjelma, ja
- c) yleisafrikkalainen ohjelma.

5 artikla

Maantieteelliset ohjelmat

1. Tämän artiklan mukaiset unionin yhteistyötoimet pannaan täytäntöön kansallisten, alueellisten, alueiden välisten ja maanosan laajuisten toimien osalta.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

2. Toteutettava maantieteellinen ohjelma kattaa asianmukaisten alojen yhteistyötoimet:

- a) alueellisesti 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen kumppanimaiden kanssa, erityisesti graduaation vaikutuksen lieventämiseksi kumppanimaissa, joissa esiintyy selkeää ja kasvavaa eriarvoisuutta; tai
- b) kahdenvälisesti:
 - i) niiden kumppanimaiden kanssa, jotka eivät ole OECD:n kehitysapukomitean laatimassa kehitysmaiden luettelossa tarkoitettuja ylemmän keskitulotason maita tai joiden bruttokansantuote ei ylitä yhtä prosenttia maailman bruttokansantuotteesta;
 - ii) poikkeustapauksissa, muun muassa kehitysavun asteittaista poistamista varten, kahdenvälistä yhteistyötä voidaan myös tehdä rajoitetun kumppanimaamäärän kanssa 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. Asteittainen poistaminen suoritetaan läheisessä yhteistyössä muiden avunantajien kanssa. Tällaisen yhteistyön lopettamista tuetaan tarvittaessa poliittisella vuoropuhelulla kyseisten maiden kanssa ja siinä keskitytään köyhimpien ja haavoittuvimpien ryhmien tarpeisiin.

3. Edellä olevassa 2 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi maantieteellisiä ohjelmia laaditaan eurooppalaiseen konsensukseen ja siihen myöhemmin tehtyihin muutoksiin kuuluvilla sekä seuraavilla yhteistyöaloilla:
- a) ihmisoikeudet, demokratia ja hyvä hallintotapa:
 - i) ihmisoikeudet, demokratia ja oikeusvaltio;
 - ii) sukupuolten tasa-arvo, naisten vaikutusvallan lisääminen ja yhtäläiset mahdollisuudet;
 - iii) julkisen sektorin hallinto keskus- ja paikallistasolla;
 - iv) veropolitiikka ja -hallinto;
 - v) korruption torjunta;
 - vi) kansalaisyhteiskunta ja paikallisviranomaiset;
 - vii) lasten oikeuksien edistäminen ja suojeleminen;

- b) osallistava ja kestävä kasvu inhimillistä kehitystä varten;
 - i) terveys, koulutus, sosiaalinen suojele, työllisyys ja kulttuuri;
 - ii) liiketoimintaympäristö, alueellinen yhdyntyminen ja maailmanmarkkinat;
 - iii) kestävä maatalous sekä elintarvike- ja ravitsemusturva;
 - iv) kestävä energia;
 - v) luonnonvarojen hoito, myös maa-, metsä- ja vesitalous;
 - vi) ilmastonmuutos ja ympäristö;
- c) muut kehitysavun kannalta merkittävät alat:
 - i) muuttoliike- ja turvapaikka-asiat;
 - ii) humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön niveltäminen toisiinsa;
 - iii) palautumiskyky ja katastrofiriskin vähentäminen;
 - iv) kehitys ja turvallisuus, myös konfliktinesto.

4. Tarkemmat yksityiskohdat 3 kohdassa tarkoitetuista yhteistyöaloista sisältyvät liitteeseen I.
5. Unioni keskittää kussakin kahdenvälisessä ohjelmassa apunsa periaatteessa enintään kolmelle alalle, joista sovitaan kyseisen kumppanimaan kanssa aina, kun se on mahdollista.

6 artikla

Temaattiset ohjelmat

1. Temaattisin ohjelmin toteutetuilla toimilla tuodaan lisäarvoa maantieteellisistä ohjelmista rahoitetuille toimille, joita ne täydentävät ja joiden kanssa ne ovat johdonmukaisia.
2. Temaattisten toimien ohjelmasuunnitteluun sovelletaan vähintään yhtä seuraavista ehdoista:
 - a) tämän asetuksen mukaisia unionin politiikan tavoitteita ei voida asianmukaisesti tai tehokkaasti saavuttaa maantieteellisillä ohjelmilla, mukaan lukien tarvittaessa jos maantieteellistä ohjelmaa ei ole tai se on keskeytetty tai joissa toimista ei ole tehty sopimusta kyseessä olevan kumppanimaan kanssa;
 - b) toimet kohdistuvat kansainvälisesti sovittuja kehitystavoitteita tukeviin maailmanlaajuisiin aloitteisiin tai globaaleihin julkishyödykkeisiin ja haasteisiin;
 - c) toimet ovat luonteeltaan useita alueita, maita ja/tai aloja kattavia;

- d) toimet täydentävät innovatiivisia politiikkoja tai aloitteita, joiden tavoitteena on hankkia tietoja tulevia toimia varten;
 - e) toimet ovat kehitysyhteistyöhön liittyvän unionin poliittisen painopisteen tai kansainvälisen velvoitteen tai sitoumuksen mukaisia.
3. Temaattisten toimien on suoraan hyödytettävä 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja maita tai alueita, ja ne on toteutettava näissä maissa tai näillä alueilla, jollei tässä asetuksessa toisin säädetä. Tällaiset toimet voidaan toteuttaa näiden maiden tai alueiden ulkopuolella, jos se on tehokkain tapa kyseisen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

7 artikla

Globaalit julkishyödykkeet ja haasteet

1. Globaaleja julkishyödykkeitä ja haasteita koskevan ohjelman mukaisella unionin avulla pyritään tukemaan toimia muun muassa seuraavilla aloilla:
- a) ympäristö ja ilmastonmuutos;
 - b) kestävä energia;
 - c) inhimillinen kehitys, mukaan lukien ihmisarvoinen työ, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja kulttuuri;

- d) elintarvike- ja ravitsemusturva ja kestävä maatalous;
 - e) muuttoliike- ja turvapaikka-asiat.
2. Tarkemmat yksityiskohdat 1 kohdassa tarkoitetuista yhteistyöaloista säädetään liitteessä II olevassa A osassa.

8 artikla

Kansalaisjärjestöt ja paikallisviranomaiset

1. "Kansalaisjärjestöt ja paikallisviranomaiset" -ohjelman mukaisella unionin avulla pyritään vahvistamaan kansalaisjärjestöjä ja paikallisviranomaisia kumppanimaissa ja, jos tässä asetuksessa niin säädetään, unionissa, sekä asetuksen (EU) N:o .../2014* mukaisesti tukikelpoisia edunsaajia.
- Ensisijaisesti kansalaisjärjestöt ja paikallisviranomaiset toteuttavat rahoitettavat toimet. Toimien tuloksellisuuden varmistamiseksi muut toimijat voivat tarvittaessa toteuttaa ne kyseessä olevien kansalaisjärjestöjen ja paikallisviranomaisten hyväksi.
2. Tarkemmat yksityiskohdat tämän artiklan mukaisista yhteistyöaloista säädetään liitteessä II olevassa B osassa.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)) olevan asetuksen numero.

9 artikla

Yleisafrikkalainen ohjelma

1. Yleisafrikkalaisen ohjelman mukaisella unionin avulla pyritään tukemaan Afrikan ja unionin strategista kumppanuutta ja sen myöhempiä muutoksia ja lisäyksiä, jolla pyritään kattamaan Afrikassa ja Afrikan kanssa toteutettavat rajatylittävät, maanosan laajuiset tai maailmanlaajuiset toimet.
2. Yleisafrikkalainen ohjelma on tämän asetuksen mukaisia muita ohjelmia sekä unionin ulkoisen toiminnan muita rahoitusvälineitä, erityisesti Euroopan kehitysrahastoa ja Euroopan naapuruusvälinettä täydentävä ja johdonmukainen niiden kanssa.
3. Tarkemmat yksityiskohdat tämän artiklan mukaisista yhteistyöaloista säädetään liitteessä III.

III OSASTO

OHJELMASUUNNITTELU JA VAROJEN KOHDENTAMINEN

10 artikla

Yleiset puitteet

1. Maantieteellisten ohjelmien osalta kunkin kumppanimaan ja -alueen suuntaa-antava monivuotinen ohjelma laaditaan strategia-asiakirjan perusteella 11 artiklan mukaisesti.

Temaattisten ohjelmien osalta suuntaa-antavat monivuotiset ohjelmat laaditaan 13 artiklan mukaisesti.

Yleisafrikkalainen suuntaa-antava monivuotinen ohjelma laaditaan 14 artiklan mukaisesti.
2. Komissio hyväksyy asetuksen (EU) N:o .../2014* 2 artiklassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset tämän asetuksen 11, 13 ja 14 artiklassa tarkoitettujen ohjelmasuunnitteluasiakirjojen perusteella.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

3. Unionin tuki voi olla muodoltaan muutakin kuin tämän asetuksen 11, 13 ja 14 artiklassa tarkoitettujen ohjelmasuunnitteluasiakirjojen soveltamisalaan kuuluvia toimenpiteitä, asetuksen (EU) N:o .../2014* 2 artiklan mukaisesti.
4. Unioni ja jäsenvaltiot kuulevat toisiaan ohjelmasuunnittelun varhaisessa vaiheessa ja koko sen ajan lisätäkseen yhteistyötoimiensa johdonmukaisuutta, täydentävyyttä ja yhtenäisyyttä. Unioni ja jäsenvaltiot voivat tämän kuulemisen perusteella päättää yhteisestä ohjelmasuunnittelusta. Unioni kuulee myös muita avunantajia ja kehitysyhteistyön toimijoita, mukaan lukien kansalaisyhteiskunnan edustajat, paikallisviranomaiset ja muut täytäntöönpanoelimet. Asiasta ilmoitetaan Euroopan parlamentille.
5. Tämän asetuksen mukaisessa ohjelmasuunnittelussa otetaan asianmukaisesti huomioon ihmisoikeudet ja demokratia kumppanimaissa.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

6. Tässä asetuksessa säädettyjä varoja voidaan jättää kohdentamatta, jotta varmistettaisiin unionin asianmukainen kyky vastata ennakoimattomiin olosuhteisiin, erityisesti epävakaisissa tilanteissa, kriisitilanteissa ja kriisin jälkitilanteissa, sekä mahdollistettaisiin yhteensovittaminen kumppanimaiden strategiasyklkien kanssa ja suuntaa-antavien määrärahojen muuttaminen 11 artiklan 5 kohdan, 13 artiklan 2 kohdan ja 14 artiklan 3 kohdan nojalla suoritettujen tarkistusten perusteella. Jollei kyseisten varojen myöhemmästä kohdentamisesta tai uudelleenkohdentamisesta 15 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti muuta johdu, niiden käytöstä päätetään myöhemmin asetuksen (EU) N:o .../2014* mukaisesti.

Kunkin ohjelmatyypin tasolla kohdentamatta jätettyjen varojen osuus saa olla enintään viisi prosenttia, lukuun ottamatta synkronointitarkoituksia ja 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja maita.

7. Komissio voi kohdentaa erillisen määrärahan unionin syrjäisimpien alueiden ja niiden naapureina olevien kumppanimaiden ja -alueiden välisen yhteistyön lujittamista varten, sanotun vaikuttamatta 2 artiklan 3 kohdan soveltamiseen.
8. Kaikessa asetuksen (EU) N:o .../2014* 17 artiklassa tarkoitetun välikertomuksen julkaisemisen jälkeisessä ohjelmasuunnittelussa tai ohjelmien uudelleentarkastelussa on otettava huomioon kertomuksessa esitetyt tulokset, havainnot ja päätelmät.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

11 artikla

Temaattisten ohjelmien ohjelmasuunnitteluasiakirjat

1. Kaikkien tässä artiklassa tarkoitettujen ohjelmasuunnitteluasiakirjojen laatimisessa, täytäntöönpanossa ja tarkistamisessa noudatetaan kehityspolitiikan johdonmukaisuutta ja avun tuloksellisuutta koskevia periaatteita, joita ovat demokraattinen sitoutuminen, kumppanuus, koordinointi, yhdenmukaistaminen, kumppanimaan tai alueellisiin järjestelmiin mukautuminen, avoimuus, molemminpuolinen vastuuvollisuus ja tuloshakuisuus, 3 artiklan 4–8 kohdassa säädetyn mukaisesti. Ohjelmasuunnittelukausi synkronoidaan mahdollisuuksien mukaan kumppanimaan strategiasykliden kanssa.

Maantieteellisiä ohjelmia koskevat ohjelmasuunnitteluasiakirjat, myös yhteiset ohjelmasuunnitteluasiakirjat, perustuvat mahdollisuuksien mukaan pääsääntöisesti unionin, kyseessä olevien jäsenvaltioiden ja kumppanimaan tai -alueen vuoropuheluun, jossa ovat tarvittaessa mukana kansalliset ja alueelliset parlamentit ja johon osallistuvat kansalaisyhteiskunta ja paikallisviranomaiset sekä muita osapuolia, jotta voidaan edistää omaa sitoutumista prosessiin ja kannustaa kansallisille kehitysstrategioille ja etenkin köyhyyden vähentämisstrategioille annettavaa tukea.

2. Unioni laatii kyseessä olevan kumppanimaata tai -aluetta varten strategia-asiakirjoja vahvistaakseen unionin ja kyseessä olevan kumppanimaan tai -alueen väliselle kehitysyhteistyölle yhtenäisen kehyksen, joka on johdonmukainen tässä asetuksessa säädettyjen yleistä tarkoitusta ja soveltamisalaa, tavoitteita, periaatteita ja politiikkaa koskevien säännösten kanssa.

3. Strategia-asiakirjaa ei edellytetä seuraavissa tapauksissa:

- a) mailla on kansallinen kehitysstrategia kansallisen kehityssuunnitelman tai vastaavan kokonaisvaltaisen kehitysasiakirjan muodossa ja komissio on hyväksynyt sen perustaksi suuntaa-antavalle monivuotiselle ohjelmalle hyväksyessään jälkimmäisen asiakirjan;
- b) maissa tai alueilla, joita varten on laadittu yhteinen puiteasiakirja, jossa esitetään kattava unionin strategia, mukaan lukien oma luku kehityspolitiikasta;
- c) unioni ja jäsenvaltiot ovat sopineet maan tai alueen yhteisestä monivuotisesta ohjelmasuunnitteluasiakirjasta;
- d) alueilla on yhteisesti sovittu strategia unionin kanssa;
- e) maissa, joissa unioni aikoo synkronoida strategiansa uuden kansallisen strategiasyklin kanssa ennen 1 päivää tammikuuta 2017; tällaisissa tapauksissa unionin toimet kyseisen maan osalta kirjataan suuntaa-antavaan monivuotiseen ohjelmaan 1 päivän tammikuuta 2014 ja uuden kansallisen syklin alun väliseksi siirtymäkaudeksi;
- f) mailta tai alueilta, jotka saavat tämän asetuksen nojalla unionin varoista määrärahoja enintään 50 000 000 euroa kaudella 2014–2020.

Ensimmäisen alakohdan e ja f alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa kyseisen maan tai alueen suuntaa-antava monivuotinen ohjelma sisältää unionin kyseiseen maahan tai alueeseen nähden noudattaman kehitysstrategian.

4. Strategia-asiakirjoja tarkistetaan kauden puolivälissä tai tarvittaessa soveltaen kyseisen kumppanimaan tai -alueen kanssa tehdyissä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksissa määriteltyjä periaatteita ja menettelytapoja.
5. Maantieteellisiä ohjelmia koskevat suuntaa-antavat monivuotiset ohjelmat laaditaan kaikille maille tai alueille, jotka saavat unionin varoista suuntaa-antavia määrärahoja tämän asetuksen nojalla. Lukuun ottamatta 3 kohdan ensimmäisen alakohdan e ja f alakohdassa tarkoitettuja maita ja alueita nämä asiakirjat laaditaan 3 kohdassa tarkoitettujen strategia-asiakirjojen tai vastaavien asiakirjojen perusteella.

Tämän artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettua yhteistä monivuotista ohjelmasuunnitteluasiakirjaa voidaan tämän asetuksen soveltamista varten pitää suuntaa-antavana monivuotisena ohjelmana, jos siinä noudatetaan tässä kohdassa vahvistettuja periaatteita ja ehtoja, mukaan lukien määrärahojen suuntaa-antava kohdentaminen, sekä 15 artiklassa säädettyjä menettelyjä.

Maantieteellisiä ohjelmia koskevissa suuntaa-antavissa monivuotisissa ohjelmissa yksilöidään unionin rahoitusta saavat ensisijaiset alat, tarkat tavoitteet, odotetut tulokset, selkeät, yksilöidyt ja avoimet tulosindikaattorit, alustava määrärahojen kokonaismäärä ja niiden jakautuminen ensisijaisiin aloihin ja tarvittaessa avun yksityiskohtaiset säännöt.

Komissio hyväksyy kunkin maantieteellisen ohjelman puitteissa monivuotiset suuntaa-antavat määrärahat tämän asetuksen yleisten periaatteiden mukaisesti 3 artiklan 2 kohdassa säädettyjen kriteerien perusteella ja ottaen huomioon niiden maiden tai alueiden erityisvaikeudet, joissa on kriisi tai konflikti tai jotka ovat muita heikommassa asemassa, epävakaita tai katastrofialttiita, samoin kuin eri ohjelmien ominaispiirteet.

Nämä määrärahat voidaan esittää tarvittaessa vaihteluvälinä, ja/tai joitakin varoja voidaan jättää kohdentamatta. Suuntaa-antavia määrärahoja ei voida osoittaa myöhemmälle ajankohdalle kuin 2014–2020, elleivät ne ole nimenomaisesti kyseisen jakson jälkeen käytettävissä olevia varoja.

Maantieteellisiä ohjelmia koskevia suuntaa-antavia monivuotisia ohjelmia voidaan tarvittaessa tarkistaa muun muassa täytäntöönpanon tehostamiseksi ottaen huomioon niiden perustana olevien strategia-asiakirjojen välitarkistus tai muu tarkistus.

Suuntaa-antavia määrärahoja, ensisijaisia aloja, täsmällisiä tavoitteita, odotettuja tuloksia, tulosindikaattoreita ja tarvittaessa avun yksityiskohtaisia sääntöjä voidaan myös mukauttaa tarkistusten perusteella erityisesti kriisin seurauksena tai kriisin jälkeisessä tilanteessa.

Tällaisissa tarkistuksissa on otettava huomioon tarpeet sekä sitoutuminen muun muassa ihmisoikeuksiin, demokratiaan, oikeusvaltioon ja hyvään hallintotapaan liittyviin kehitystavoitteisiin ja edistyminen niiden saavuttamisessa.

6. Komissio antaa selvityksen yhteisestä ohjelmasuunnittelusta jäsenvaltioiden kanssa asetuksen (EU) N:o .../2014* 17 artiklassa tarkoitettussa välikertomuksessa ja antaa suosituksia tapauksissa, joissa yhteinen ohjelmasuunnittelu ei täysin toteutunut.

12 artikla

Ohjelmasuunnittelu kriisissä, kriisin jälkitilanteessa tai epävakaassa tilanteessa olevia maita ja alueita varten

1. Laadittaessa ohjelmasuunnitteluasiakirjoja kriisissä, kriisin jälkitilanteessa tai epävakaassa tilanteessa oleville tai luonnononnettomuuksille alttiille maille ja alueille kyseessä olevien maiden tai alueiden haavoittuvuus, erityistarpeet ja olosuhteet otetaan asianmukaisesti huomioon.

Konfliktin ehkäisyyn, valtiorakenteiden kehittämiseen ja rauhan rakentamiseen, konfliktin jälkeiseen sovinnontekoon ja jälleenrakennustoimenpiteisiin sekä naisten rooliin ja lasten oikeuksiin näissä prosesseissa olisi kiinnitettävä asianmukaista huomiota.

Jos kumppanimaat tai -alueet ovat kriisissä, kriisin jälkeisessä tilanteessa tai epävakaassa tilanteessa tai jos tällainen tilanne vaikuttaa niihin, hätäavun, kunnostustoimien ja kehityksen koordinoinnin tehostamista painotetaan erityisesti kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden piirissä, jotta edistetään siirtymistä hätätilanteesta kehitysvaiheeseen.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

Epävakaisten tai säännöllisesti luonnononnettomuuksille alttiiden maiden ja alueiden ohjelmasuunnitteluasiakirjoissa korostetaan katastrofivalmiutta ja katastrofien ehkäisyä sekä tällaisten onnettomuuksien seurausten hoitoa ja tarkastellaan altistumista šokeille sekä vahvistetaan sietokykyä.

2. Asianmukaisesti perustelluissa erittäin kiireellisissä tapauksissa, kuten kriiseissä tai jos demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeudet tai perusvapaudet ovat välittömästi uhattuina, komissio voi antaa välittömästi sovellettavia täytäntöönpanosäädöksiä asetuksen (EU) N:o .../2014* 16 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti muuttaakseen strategia-asiakirjoja ja tämän asetuksen 11 artiklassa tarkoitettuja suuntaa-antavia monivuotisia ohjelmia.

Tällaiset tarkistukset voivat johtaa erityiseen ja mukautettuun strategiaan, jolla varmistetaan siirtyminen pitkän aikavälin yhteistyöhön ja kehitykseen ja edistetään parempaa yhteensovittamista ja siirtymistä humanitaaristen ja kehityspoliittisten välineiden kesken.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

13 artikla

Temaattisten ohjelmien ohjelmasuunnitteluasiakirjat

1. Temaattisia ohjelmia koskevissa suuntaa-antavissa monivuotisissa ohjelmissa määritellään asianomaista aihetta koskeva unionin strategia, ja globaaleja julkishyödykkeitä ja haasteita koskevan ohjelman osalta kullekin yhteistyöalalle unionin rahoitusta saavat ensisijaiset alat, erityiset tavoitteet, odotetut tulokset, selkeät, yksilöidyt ja avoimet tulosindikaattorit, kansainvälinen tilanne ja tärkeimpien kumppanien toimet sekä soveltuvin osin avun yksityiskohtaiset säännöt.

Maailmanlaajuisiin aloitteisiin osallistumista varten määritellään tarvittaessa voimavarat ja toimien tärkeysjärjestys.

Temaattisia ohjelmia koskevat suuntaa-antavat monivuotiset ohjelmat täydentävät maantieteellisiä ohjelmia ja ovat 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen strategia-asiakirjojen mukaisia.

2. Temaattisia ohjelmia koskevissa suuntaa-antavissa monivuotisissa ohjelmissa esitetään alustava määrärahojen kokonaismäärä, jakautuminen yhteistyöaloihin ja jakautuminen ensisijaisiin aloihin. Suuntaa-antavat määrärahat voidaan esittää tarvittaessa vaihteluvälinä ja/tai joitakin varoja voidaan jättää kohdentamatta.

Temaattisia ohjelmia koskevia suuntaa-antavia monivuotisia ohjelmia tarkistetaan tarvittaessa täytäntöönpanon tehostamiseksi ottaen huomioon niiden välitarkistukset tai muut tarkistukset.

Myös suuntaa-antavia määrärahoja, ensisijaisia aloja, erityisiä tavoitteita, odotettuja tuloksia, tulosindikaattoreita ja tapauksen mukaan tuen yksityiskohtaisia sääntöjä voidaan mukauttaa tarkistusten perusteella.

14 artikla

Yleisafrikkalaisen ohjelman ohjelmasuunnitteluasiakirjat

1. Yleisafrikkalaista ohjelmaa koskevien ohjelmasuunnitteluasiakirjojen valmistelussa, täytäntöönpanossa ja tarkistamisessa on noudatettava 3 artiklan 4–8 kohdassa säädettyjä avun tuloksellisuuden periaatteita.

Yleisafrikkalaista ohjelmaa koskevat ohjelmasuunnitteluasiakirjat perustuvat vuoropuheluun, johon osallistuvat kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, muiden muassa yleisafrikkalainen parlamentti.

2. Yleisafrikkalaista ohjelmaa koskevassa suuntaa-antavassa monivuotisessa ohjelmassa esitetään painopistealat, jotka on valittu rahoitusta, erityisiä tavoitteita, odotettuja tuloksia, selkeitä, yksilöityjä ja avoimia tulosindikaattoreita ja tarvittaessa avun yksityiskohtaisia sääntöjä varten.

Yleisafrikkalaista ohjelmaa koskeva suuntaa-antava monivuotinen ohjelma on johdonmukainen tämän asetuksen mukaisten maantieteellisten ja temaattisten ohjelmien kanssa.

3. Yleisafrikkalaista ohjelmaa koskevassa suuntaa-antavassa monivuotisessa ohjelmassa esitetään suuntaa-antava määrärahojen kokonaismäärä, jakautuminen toimintoihin ja jakautuminen ensisijaisiin aloihin. Suuntaa-antavat määrärahat voidaan tarvittaessa esittää myös vaihteluvälinä.

Yleisafrikkalaista ohjelmaa koskevaa suuntaa-antavaa monivuotista ohjelmaa voidaan tarvittaessa tarkistaa, jotta vastataan odottamattomiin haasteisiin tai täytöntöönpanoon liittyviin ongelmiin ja otetaan huomioon strategisen kumppanuuden mahdolliset tarkistukset.

15 artikla
Strategia-asiakirjojen ja suuntaa-antavien
monivuotisten ohjelmien hyväksyminen

1. Komissio hyväksyy 11 artiklassa tarkoitetut strategia-asiakirjat ja 11, 13 ja 14 artiklassa tarkoitetut suuntaa-antavat monivuotiset ohjelmat täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään asetuksen (EU) N:o .../2014* 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Tätä menettelyä sovelletaan myös tarkistuksiin, joiden seurauksena strategia tai sen ohjelmasuunnittelu muuttuu huomattavasti.

2. Asianmukaisesti perustellussa pakottavassa hätätilanteessa, kuten kriiseissä tai jos demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeudet tai perusvapaudet ovat välittömästi uhattuina, komissio voi tarkistaa tämän asetuksen 11 artiklassa tarkoitettuja strategia-asiakirjoja ja tämän asetuksen 11, 13 ja 14 artiklassa tarkoitettuja suuntaa-antavia monivuotisia ohjelmia asetuksen (EU) N:o .../2014* 16 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

IV OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

16 artikla

*Muun kuin tämän asetuksen perusteella tukikelpoisen
kolmannen maan osallistuminen*

Poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa ja unionin rahoituksen johdonmukaisuuden ja tuloksellisuuden varmistamiseksi taikka alueellisen tai alueiden välisen yhteistyön edistämiseksi komissio voi suuntaa-antavien monivuotisten ohjelmien puitteissa ja tämän asetuksen 15 artiklan tai asetuksen (EU) N:o .../2014* 2 artiklassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten mukaisesti päättää laajentaa tukikelpoisuutta sellaisten maiden ja hallintoalueiden toimiin, jotka eivät muuten voisi saada rahoitusta tämän asetuksen 1 artiklan nojalla, jos täytäntöön pantava toimi on maailmanlaajuinen, alueellinen, alueiden välinen tai rajatylittävä, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän asetuksen 2 artiklan 3 kohdan soveltamista.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

17 artikla

Säädösvallan siirtäminen komissiolle

1. Siirretään komissiolle valta antaa 18 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan:
 - a) yhteistyöalojen yksityiskohtia, joihin viitataan seuraavissa:
 - i) 5 artiklan 3 kohta sellaisena kuin se on liitteessä I olevassa A ja B osassa;
 - ii) 7 artiklan 2 kohta sellaisena kuin se on liitteessä II olevassa A osassa;
 - iii) 8 artiklan 2 kohta sellaisena kuin se on liitteessä II olevassa B osassa;
 - iv) 9 artiklan 3 kohta sellaisena kuin se on liitteessä III, erityisesti toteutettaessa Afrikka–EU-huippukokousten jatkotoimia;
 - b) maantieteellisten ohjelmien ja globaaleja julkishyödykkeitä ja haasteita koskevan temaattisen ohjelman suuntaa-antavat määrärahat sellaisina kuin ne ovat liitteessä IV. Muutoksilla voidaan vähentää alkuperäistä määrää enintään viidellä prosentilla lukuun ottamatta liitteessä IV olevan 1 kohdan b alakohdan määrärahoja.

2. Erityisesti asetuksen (EU) N:o .../2014* 17 artiklassa tarkoitetun välikertomuksen julkaisemisen jälkeen ja välikertomukseen sisältyvien suositusten perusteella komissio antaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2018.

18 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Edellä 17 artiklassa tarkoitettu säädösvallan siirtäminen on voimassa tämän asetuksen voimassaolon ajan.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 17 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

5. Edellä olevan 17 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

19 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea, jäljempänä 'DCI-komitea'. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Euroopan investointipankin tarkkailija osallistuu DCI-komitean työskentelyyn investointipankkia koskevissa kysymyksissä.

20 artikla

Rahoituspuitteet

1. Rahoituspuitteet tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten ajanjaksolla 2014–2020 ovat 19 661 639 000 euroa.

Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät vuotuisista määrärahoista monivuotisessa rahoituskehyksessä määritellyissä rajoissa vuotuisen talousarviomenettelyn yhteydessä.

2. Kullekin 5–9 artiklassa tarkoitetuista ohjelmista kohdennettavat suuntaa-antavat määrärahat ajanjaksolla 2014–2020 vahvistetaan liitteessä IV.
3. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1288/2013¹ 18 artiklan 4 kohdan mukaisesti osoitetaan erilaisista ulkoisen toiminnan rahoitusvälineistä (kehitysyhteistyöväline, Euroopan naapuruusväline, kumppanuuden väline ja liittymistä valmisteleva tukiväline) 1 680 000 000 euron suuntaa-antava määräraha toimiin, jotka koskevat asetuksessa (EU) N:o 1288/2013 tarkoitettulla tavalla oppimiseen liittyvää liikkuvuutta kolmansiin maihin tai kolmansista maista, sekä yhteistyöhön tai poliittiseen vuoropuheluun näiden maiden viranomaisten, laitosten ja organisaatioiden kanssa.

Näiden varojen käyttöön sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1288/2013 säännöksiä.

Rahoitus asetetaan käyttöön kahtena monivuotisena määrärahakokonaisuutena, joista ensimmäinen kattaa ensimmäiset neljä vuotta ja toinen loput kolme vuotta. Mainitun rahoituksen jakautuminen vahvistetaan tässä asetuksessa säädetyissä monivuotisisissa suuntaa-antavissa ohjelmissa kyseisten maiden osalta kartoitettujen tarpeiden ja prioriteettien mukaan. Määrärahoja voidaan tarkistaa merkittävien ennakoimattomien olosuhteiden tai merkittävien poliittisten muutosten mukaan unionin ulkoisen toiminnan painopisteiden mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1288/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman "Erasmus+" perustamisesta ja päätösten N:o 1719/2006/EY, 1720/2006/EY ja 1298/2008/EY kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 50).

4. Tämän asetuksen nojalla 3 kohdassa tarkoitettuihin toimiin myönnettävä rahoitus saa olla enintään 707 000 000 euroa. Varat otetaan maantieteellisille ohjelmille osoitetuista määrärahoista siten, että rahoitettavien toimenpiteiden alueellinen jakautuminen ja tyyppi täsmennetään. Tämän asetuksen nojalla myönnettävää rahoitusta, joka on tarkoitettu asetuksen (EU) N:o 1288/2013 mukaisiin toimiin, käytetään tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa kumppanimaissa toteutettaviin toimiin kiinnittäen erityistä huomiota köyhimpiin maihin. Tämän asetuksen määrärahoista rahoitetussa opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuutta osallistujamaiden ja kumppanimaiden välillä koskevissa toimissa keskitytään kehitysmaiden osallistavan ja kestävä kehityksen kannalta olennaisiin alueisiin.
5. Komissio sisällyttää tämän asetuksen täytäntöönpanoa koskevaan asetuksen (EU) N:o .../2014* 13 artiklassa säädettyyn vuosittaiseen kertomukseensa luettelon kaikista tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista toimista, jotka saavat tästä asetuksesta johdettua rahoitusta, ja siitä, miten ne noudattavat tämän asetuksen 2 ja 3 artiklassa säädettyjä tavoitteita ja periaatteita.

21 artikla

Euroopan ulkosuhdehallinto

Tätä asetusta sovelletaan päätöksen 2010/427/EU mukaisesti.

* Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) olevan asetuksen numero.

22 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2014 ja 31 päivään joulukuuta 2020.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

MAANTIETEELLISTEN OHJELMIEN MUKAISET YHTEISTYÖALAT

A. YHTEISET MAANTIETEELLISTEN OHJELMIEN MUKAISET YHTEISTYÖALAT

Maantieteellisiin ohjelmiin otetaan jäljempänä mainittuja yhteistyöaloja, joita ei pidä samaistaa sektoreihin. Painopisteiden määrittelyssä noudatetaan niitä kehityspolitiikan alan kansainvälisiä sitoumuksia, joita unioni on tehnyt, erityisesti vuosituhannen kehitystavoitteet ja kansainvälisesti sovitut vuoden 2015 jälkeiset uudet kehitystavoitteet, joilla muutetaan vuosituhannen kehitystavoitteita tai korvataan ne, ja painopisteet perustuvat kunkin tukikelpoisen kumppanivaltion tai -alueen kanssa käytyyn poliittiseen vuoropuheluun.

I Ihmisoikeudet, demokratia ja hyvä hallintotapa

a) Ihmisoikeudet, demokratia ja oikeusvaltio

- i) tuetaan demokratiaprosessia ja lujitetaan demokraattisia instituutioita, muun muassa parlamenttien roolia;
- ii) vahvistetaan oikeusvaltiota ja oikeus- ja suojelujärjestelmien riippumattomuutta sekä varmistetaan esteettömät ja yhtäläiset oikeussuojakeinot kaikille;
- iii) tuetaan instituutioiden avointa ja vastuuvollista toimintaa ja hallinnon hajauttamista, edistetään osallistavaa maansisäistä sosiaalista vuoropuhelua ja hallintoa ja ihmisoikeuksia koskevia muita vuoropuheluita;

- iv) edistetään tiedotusvälineiden vapautta, mukaan lukien nykyaikaiset viestintävälineet;
 - v) edistetään poliittista moniarvoisuutta, suojellaan kansalaisoikeuksia ja sivistyksellisiä, taloudellisia, poliittisia ja sosiaalisia oikeuksia sekä vähemmistöihin ja haavoittuvimpiin ryhmiin kuuluvia henkilöitä;
 - vi) tuetaan muun muassa rotuun tai etniseen alkuperään, kastiin, uskontoon tai vakaumukseen, sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai seksuaaliseen suuntautumiseen, yhteiskuntaluokkaan, vammaisuuteen, terveydentilaan tai ikään perustuvan syrjinnän ja syrjivien käytäntöjen torjuntaa;
 - vii) edistetään väestörekisterin pitoa, erityisesti syntymien ja kuolemien rekisteröintiä.
- b) Sukupuolten tasa-arvo, naisten vaikutusvallan lisääminen ja yhtäläiset mahdollisuudet
- i) edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja oikeudenmukaista kohtelua;
 - ii) suojellaan naisten ja tyttöjen oikeuksia, mukaan lukien lapsiavioliittojen ja muiden haitallisten perinteisten käytäntöjen, kuten naisten sukuelinten silpomisen, ja kaikenlaisen naiseen ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan vastaiset toimet ja tuki sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreille;
 - iii) edistetään naisten vaikutusmahdollisuuksia, mukaan lukien heidän roolissaan kehitysalan toimijoina ja rauhan rakentajina.

- c) Julkisen sektorin hallinto keskus- ja paikallistasolla
- i) tuetaan julkisen sektorin kehittämistä, jotta edistetään peruspalvelujen, erityisesti terveyden ja koulutuksen, yleistä ja syrjimätöntä saatavuutta;
 - ii) tuetaan ohjelmia, joilla tehostetaan politiikan suunnittelua, julkista varainhoitoa, mukaan lukien tarkastus-, valvonta- ja petostentorjuntaelinten ja -toimien perustaminen ja vahvistaminen, ja institutionaalista kehitystä, mukaan lukien inhimillisten voimavarojen hallinnointi;
 - iii) vahvistetaan parlamenttien teknistä asiantuntemusta, jotta ne voivat arvioida kansallisia talousarvioita ja osallistua niiden suunnitteluun ja valvontaan, mukaan lukien omat tulot luonnonvarojen käytöstä ja veroasioista.
- d) Veropolitiikka ja -hallinto
- i) tuetaan oikeudenmukaisten, avointen, toimivien, edistyksellisten ja kestävien kansallisten verojärjestelmien perustamista tai vahvistamista;
 - ii) vahvistetaan kehitysmaiden seurantavalmiuksia veronkierron ja laittomien rahavirtojen torjunnassa;
 - iii) tuetaan veropetoksia ja sen seurauksia koskevaa valvontaelinten, parlamenttien ja kansalaisjärjestöjen työtä ja sen tulosten levittämistä;
 - iv) tuetaan verohallintoa ja verouudistuksia koskevia monenvälisiä ja alueellisia aloitteita;

- v) tuetaan kehitysmaita, jotta ne osallistuvat tehokkaammin kansainvälisiin veroyhteistyön rakenteisiin ja prosesseihin;
 - vi) tuetaan maakohtaisen ja hankekohtaisen raportoinnin sisällyttämistä kumppanimaiden lainsäädäntöön rahoituksen avoimuuden lisäämiseksi.
- e) Korruption torjunta
- i) avustetaan kumppanimaita kaikenlaisen korruption torjunnassa kampanjoinnin, tiedotuksen ja raportoinnin avulla;
 - ii) lisätään valvonta- ja tarkastuselinten ja oikeuslaitoksen toimintavalmiuksia.
- f) Kansalaisyhteiskunta ja paikallisviranomaiset
- i) tuetaan kansalaisjärjestöjen valmiuksien kehittämistä, jotta vahvistetaan niiden sananvaltaa ja aktiivista osallistumista kehitysprosessiin ja edistetään poliittista, sosiaalista ja taloudellista vuoropuhelua;
 - ii) tuetaan paikallisviranomaisten valmiuksien kehittämistä ja käytetään niiden asiantuntemusta edistämään alueellista lähestymistapaa kehitykseen, myös hajauttamisprosesseihin;
 - iii) edistetään suotuisaa ympäristöä kansalaisten osallistumiselle ja kansalaisyhteiskunnan toiminnalle.

g) Lasten oikeuksien edistäminen ja suojeleminen

- i) edistetään lainmukaisten asiakirjojen myöntämistä;
- ii) tuetaan riittävää ja terveellistä elintasoja ja tervettä aikuiseksi kasvamista;
- iii) varmistetaan peruskoulutuksen tarjoaminen kaikille.

II Osallistava ja kestävä kasvu inhimillistä kehitystä varten

a) Terveys, koulutus, sosiaalinen suojeleminen, työllisyys ja kulttuuri

- i) tuetaan alakohtaisia uudistuksia, jotka lisäävät sosiaalisten peruspalvelujen, erityisesti laadukkaiden terveys- ja koulutuspalvelujen, saatavuutta ja joissa keskitytään asianomaisiin vuosituhaten kehitystavoitteisiin ja köyhien, syrjäytyneiden ja haavoittuvien ryhmien mahdollisuuksiin saada näitä palveluja;
- ii) vahvistetaan paikallisia valmiuksia, jotta voidaan vastata maailmanlaajuisiin, alueellisiin ja paikallisiin haasteisiin, mukaan lukien alakohtaisen budjettituen ja tehostetun poliittisen vuoropuhelun avulla;
- iii) vahvistetaan terveydenhuoltojärjestelmiä, muun muassa käsittelemällä terveydenhuollon henkilöstövajetta ja terveydenhoidon oikeudenmukaista rahoitusta ja tarjoamalla kohtuuhintaisempia lääkkeitä ja rokotteita köyhille;

- iv) edistetään Pekingin toimintaohjelman ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman ja niihin liittyvien tarkistuskokousten tulosten täydellistä ja tehokasta täytäntöönpanoa ja tässä yhteydessä seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia;
- v) varmistetaan kohtuuhintaisen hyvälaatuisen juomaveden saanti, asianmukainen sanitaatio ja hygienia;
- vi) tehostetaan tukea laadukkaalle opetukselle ja sen yhtäläistä saatavuutta;
- vii) tuetaan työllistymiseen tähtäävää ammatillista koulutusta ja valmiuksia kestäväää kehitystä koskevaan tutkimustoimintaan ja tutkimustulosten hyödyntämiseen;
- viii) tuetaan kansallisia sosiaaliturvajärjestelmiä ja sosiaalisen suojelun vähimmäistasoja, mukaan lukien sosiaalivakuutusjärjestelmät terveys- ja eläkejärjestelmiä varten painottaen eriarvoisuuden vähentämistä;
- ix) tuetaan ihmisarvoista työtä koskevaa toimintaohjelmaa ja edistetään sosiaalista vuoropuhelua;
- x) edistetään kulttuurienvälistä vuoropuhelua, kulttuurista monimuotoisuutta ja kaikkien kulttuurien yhtäläistä arvostusta;
- xi) edistetään kansainvälistä yhteistyötä, jotta kasvatetaan kulttuuriteollisuuden osuutta kehitysmaiden talouskasvussa sen sisältämän köyhyyttä torjuvan potentiaalin hyödyntämiseksi täysimääräisesti, markkinoille pääsyä sekä teollis- ja tekijänoikeuksia koskevien kysymysten huomioon ottaminen mukaan lukien.

- b) Liiketoimintaympäristö, alueellinen yhdentymisen ja maailmanmarkkinat
- i) tuetaan kilpailukykyisen paikallisen yksityissektorin kehitystä, myös kehittämällä paikallisten instituutioiden ja yritysten valmiuksia;
 - ii) tuetaan paikallisten tuotantojärjestelmien ja paikallisten yritysten kehittämistä, mukaan lukien vihreät yritykset;
 - iii) tuetaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä), mikroyrityksiä ja osuuskuntia sekä reilua kauppaa;
 - iv) edistetään paikallisten, kotimaisten ja alueellisten markkinoiden kehittämistä, mukaan lukien ympäristötuotteiden ja -palvelujen markkinat;
 - v) tuetaan lainsäädännön ja sääntelykehiksen uudistamista ja uudistusten täytäntöönpanoa;
 - vi) helpotetaan yritys- ja rahoituspalvelujen saatavuutta, kuten mikroluottoja ja -säästöjä, mikrovakuutuksia ja tilisiirtoja;
 - vii) tuetaan kansainvälisesti sovittujen työntekijöiden oikeuksien toteutumisen valvontaa;
 - viii) otetaan käyttöön ja parannetaan lainsäädäntöä ja maarekistereitä, joilla suojellaan maanomistus- ja immateriaalioikeuksia;
 - ix) edistetään tutkimus- ja innovointipolitiikkoja, joilla tuetaan kestävää ja osallistavaa kehitystä;

- x) edistetään investointeja, joilla luodaan kestäviä työpaikkoja, muun muassa yhdistämällä eri mekanismeja ja painottaen kotimaisten yritysten rahoittamista ja kotimaisen pääoman hyödyntämistä, erityisesti pk-yritysten tasolla, ja tuetaan inhimillisten voimavarojen kehittämistä;
 - xi) parannetaan infrastruktuuria noudattaen täysimääräisesti sosiaalisia ja ympäristönormeja;
 - xii) edistetään alakohtaisia lähestymistapoja kestävään liikenteeseen kumppanimaiden tarpeiden mukaisesti, varmistetaan liikenteen turvallisuus, kohtuuhintaisuus ja tehokkuus ja minimoidaan ympäristölle aiheutuvat kielteiset vaikutukset;
 - xiii) toimitaan yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa yhteiskunnallisesti vastuullisen ja kestäväen kehityksen tukemiseksi edistäen yritysten yhteiskunta- ja ympäristövastuuta ja -vastuuvollisuutta sekä sosiaalista vuoropuhelua;
 - xiv) autetaan kehitysmaita kaupankäynnissä ja alueellisissa ja mantereen laajuisissa yhdentymisponnisteluissa ja tarjotaan tukea niiden sulavalle ja asteittaiselle integroitumiselle maailmantalouteen;
 - xv) tuetaan tieto- ja viestintätekniiikan yleisempää saatavuutta digitaalisen kuilun kuromiseksi umpeen.
- c) Kestävä maatalous sekä elintarvike- ja ravitsemusturva
- i) autetaan kehitysmaita lisäämään häiriöiden sietokykyään (esimerkiksi resurssien ja varastojen niukkuus sekä hinnanvaihtelut) ja puututaan eriarvoisuuteen antamalla köyhille parempi mahdollisuus saada käyttöönsä maata, elintarvikkeita, vettä, energiaa ja rahoitusta ympäristöä vahingoittamatta;

- ii) tuetaan kestäviä maatalouden toimintatapoja ja asianmukaista maatalouden tutkimusta painottaen pienviljelyä ja maaseudun elinkeinoja;
 - iii) tuetaan naisten asemaa maataloudessa;
 - iv) kannustetaan hallitusten pyrkimyksiä helpottaa yhteiskunnallisesti ja ekologisesti vastuullisia yksityisiä investointeja;
 - v) tuetaan elintarviketurvaa koskevia strategisia lähestymistapoja painottaen elintarvikkeiden saatavuutta ja käyttömahdollisuuksia, infrastruktuuria, varastointia sekä ravitsemusta;
 - vi) puututaan perustoimin heikkoon elintarviketurvaan ja aliravitsemukseen siirtymävaiheessa ja epävakaana aikana;
 - vii) tuetaan kumppanimaan johtamaa, osallistavaa, eriytettyä ja ympäristön kannalta kestävää alueellista kehitystä.
- d) Kestävä energia
- i) parannetaan nykyaikaisten, kohtuuhintaisten, kestävien, tehokkaiden, puhtaiden ja uusiutuvien energiapalvelujen saatavuutta;
 - ii) edistetään paikallisia ja alueellisia kestäväen energian ratkaisuja ja hajautettua energiantuotantoa.

- e) Luonnonvarojen hoito, myös maa-, metsä- ja vesitalous
 - i) tuetaan valvontatoimintaa ja -elmiä sekä sellaisia hallintouudistuksia, joilla edistetään luonnonvarojen kestäväää ja avointa hoitoa ja säilyttämistä;
 - ii) edistetään tasapuolista vedensaantia sekä yhdenmuettyä vesivarojen ja vesistöjen hoitoa;
 - iii) edistetään biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden suojelua ja kestäväää käyttöä;
 - iv) edistetään kestäviä tuotanto- ja kulutusmalleja sekä turvallista ja kestäväää kemikaalien käsittelyä ja jätehuoltoa niiden terveysvaikutukset huomioon ottaen.

- f) Ilmastonmuutos ja ympäristö
 - i) edistetään puhtaamman tekniikan käyttöä, kestäväää energiaa ja resurssitehokkuutta, jotta saadaan aikaan vähähiilistä kehitystä ja vahvistetaan ympäristönormeja;
 - ii) parannetaan kehitysmaiden reagointivalmiutta ilmastonmuutoksen vaikutuksiin tukemalla ekosysteemipohjaista ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista sekä onnettomuusriskin vähentämistä koskevia toimia;

- iii) tuetaan asianmukaisten monenvälisen ympäristösopimusten täytäntöönpanoa erityisesti vahvistamalla kestävä kehityksen institutionaalista järjestelmää ja edistämällä biologisen monimuotoisuuden suojelua;
- iv) autetaan kumppanimaita vastaamaan ilmastonmuutoksen vaikutuksen aiheuttamaan pakolais- ja muuttoliikehaasteeseen ja ilmastopakolaisten toimeentulon palauttamiseen.

III Muut kehityksen kannalta merkittävät alat

a) Muuttoliike- ja turvapaikka-asiat

- i) tuetaan kohdennettuja toimia, joiden tarkoituksena on muuttoliikkeen, liikkuvuuden ja työllisyyden sekä köyhyyden vähentämisen keskinäisten suhteiden täysimääräinen hyödyntäminen, jotta muuttoliike olisi kehitykselle myönteinen voimatekijä ja jotta vähennettäisiin "aivovuotoa";
- ii) tuetaan kehitysmaita sellaisten muuttovirtojen hallintaa koskevien pitkän aikavälin politiikkojen käyttöönotossa, joissa kunnioitetaan muuttajien ja heidän perheidensä ihmisoikeuksia ja parannetaan sosiaalista suojelua.

b) Humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön niveltäminen

- i) jälleenrakennetaan ja kunnostetaan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä konflikteista sekä ihmisen ja luonnon aiheuttamista katastrofeista kärsineitä alueita ja maita;

- ii) toteutetaan keskipitkän tai pitkän aikavälin toimia, jotka on tarkoitettu kotiseudultaan siirtymään joutuneiden omavaraisuuden lisäämiseen ja sopeutumiseen tai uudelleen sopeutumiseen niveltäen hätäapu, kunnostustoimet ja kehitysyhteistyö.
- c) Palautumiskyky ja katastrofiriskin vähentäminen
- i) tuetaan epävakaisissa oloissa peruspalvelujen tarjontaa sekä legitiimien, tehokkaiden ja vakaiden instituutioiden perustamista sekä aktiivista ja järjestäytyntä kansalaisyhteiskuntaa yhteistyössä asianomaisen maan kanssa;
 - ii) myötävaikutetaan ennaltaehkäisevään lähestymistapaan, jota sovelletaan valtion epävakautteen, konflikteihin, luonnononnettomuuksiin ja muunlaisiin kriiseihin tukemalla kumppanimaiden ja alueellisten järjestöjen toimia ennakkovaroitusjärjestelmien, demokraattisen hallinnon ja instituutioiden valmiuksien vahvistamiseksi;
 - iii) tuetaan katastrofiriskin vähentämistä, katastrofivalmiutta ja katastrofien ehkäisyä ja tällaisten katastrofien seurausten hoitoa.
- d) Kehitys ja turvallisuus, myös konfliktinesto
- i) puututaan konfliktien perimmäisiin syihin, kuten köyhyyteen, maan ja luonnonvarojen heikentymiseen, käyttöön ja eriarvoiseen jakautumiseen, heikkoon hallintoon, ihmisoikeusloukkauksiin ja sukupuolten eriarvoisuuteen keinona tukea konfliktien ehkäisemistä ja ratkaisemista sekä rauhan rakentamista;
 - ii) edistetään vuoropuhelua, osallistumista ja sovinnontekoa, jotta edistetään rauhaa ja estetään väkivallan puhkeaminen, noudattaen kansainvälisiä parhaita käytäntöjä;

- iii) edistetään yhteistyötä ja politiikan uudistuksia turvallisuuden ja oikeuden alalla, huumekaupan ja muun laittoman kaupan, mukaan lukien ihmiskaupan, korruption ja rahanpesun torjumista.

B. ALUEKOHTAISET ERITYISET YHTEISTYÖALAT

Unionin avulla tuetaan toimia ja alakohtaisia vuoropuheluja, jotka ovat 5 artiklan ja tässä liitteessä olevan A luvun sekä tämän asetuksen yleisen tarkoituksen, soveltamisalan, tavoitteen ja yleisten periaatteiden mukaisia. Jäljempänä kuvattuja aloja harkitaan erityisesti ottaen huomioon yhdessä hyväksytyt strategiat.

I Latinalainen Amerikka

- a) sosiaalinen yhteenkuuluvuus, erityisesti sosiaalinen osallisuus, ihmisarvoinen työ, tasapuolisuus, sukupuolten tasa-arvo ja naisten vaikutusmahdollisuuksien edistäminen;
- b) hallinnon kehittäminen sekä poliittisten uudistusten tukeminen, aloina erityisesti sosiaalipolitiikka, julkisen talouden ja verotuksen hallinnointi, turvallisuus (mukaan lukien huumeaineiden, rikollisuuden ja korruption torjunta), hyvän hallintotavan ja paikallisten, kansallisten ja alueellisten julkisten instituutioiden vahvistaminen (mm. innovatiivisten teknisen yhteistyön välineiden kuten TAIEX:n ja kummitoiminnan avulla), ihmisoikeudet mukaan lukien vähemmistöjen, alkuperäiskansojen ja afrikkalaistaustaisten oikeudet, Kansainvälisen työjärjestön (ILO) keskeisten työelämän normien noudattaminen, ympäristö, syrjinnän torjunta, seksuaalisen, sukupuoleen perustuvan ja lapsiin kohdistuvan väkivallan torjunta sekä huumeiden tuotannon, käytön ja kaupan torjunta;

- c) tuki aktiiviselle, järjestäytyneelle ja riippumattomalle kansalaisyhteiskunnalle ja sosiaalisen vuoropuhelun vahvistaminen työmarkkinaosapuolille myönnettävän tuen avulla;
- d) sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittaminen erityisesti luomalla tai vahvistamalla kestäviä sosiaalisen suojelun järjestelmiä, mukaan lukien sosiaalivakuutus ja verouudistus, ja verotusjärjestelmien kapasiteetin sekä petosten ja veronkierron torjunnan vahvistaminen, mikä lisää tasa-arvoisuutta ja myötävaikuttaa hyvinvoinnin jakautumiseen;
- e) tuki Latinalaisen Amerikan valtioille niiden pyrkimyksissä täyttää asianmukaisesti velvollisuutensa naismurhien ehkäisemisessä, tutkinnassa, niistä syytteeseen asettamisessa, rankaisemisessa ja vahingonkorvauksissa;
- f) tuki erilaisille alueellisille yhdentymisprosesseille sekä verkkoinfrastruktuurien yhteenliittämiseksi niin, että varmistetaan toimien täydentävyys suhteessa Euroopan investointipankin (EIP) ja muiden elinten tukemiin toimiin;
- g) turvallisuuden ja kehityksen välinen yhteys;
- h) valmiuksien vahvistaminen, jotta taataan erityisesti terveydenhuollon ja opetuksen alojen laadukkaiden sosiaalisten peruspalvelujen yleinen saatavuus;

- i) tuki koulutuspoliittisille toimille ja Latalaisen Amerikan yhteisen korkeakoulutusalueen kehittämiseksi;
- j) taloudellisen haavoittuvuuden vähentäminen ja tuki rakennemuutokselle perustamalla vahvoja kumppanuuksia avoimien ja reilujen kauppasuhteiden, uusien ja parempien työpaikkojen viheään ja osallistavaan talouteen tuottavien investointien, tiedonsiirron sekä tutkimus-, innovointi- ja teknologiayhteistyön saralla, ja kestäväen ja osallistavan kasvun edistäminen joka suhteessa, erityiskysymyksenä muuttovirtojen aiheuttamat haasteet, elintarviketurva (mukaan luettuna kestävä maa- ja kalatalous), ilmastonmuutos, kestävät energialähteet sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden suojele ja parantaminen, mukaan lukien vesi, maaperä ja metsät; tuki mikroyritysten sekä pk-yritysten kehittämiseksi osallistavan kasvun, kehityksen ja työpaikkojen pääasiallisena lähteenä; kaupan edistämiseksi myönnettävän kehitysavun lisääminen, jotta varmistetaan, että Latalaisen Amerikan mikroyritykset ja pk-yritykset voivat hyötyä kansainvälisen kaupan tarjoamista mahdollisuuksista; ottaen huomioon yleisen tullietuusjärjestelmän muutokset;
- k) yleisen tullietuusjärjestelmän ulkopuolelle sulkemisesta monille tämän alueen maiden talouksille aiheutuvien kielteisten vaikutusten lieventäminen;
- l) asianmukaisten jatkotoimien varmistaminen katastrofin tai kriisin jälkeisten lyhytkestoisten, muiden rahoitusvälineiden avulla toteutettujen hätäaputoimien jälkeen.

II Etelä-Aasia

1) Demokraattisen hallintotavan edistäminen

- a) tuetaan demokratisoitumista, edistetään tehokasta demokraattista hallintotapaa, vahvistetaan julkisia instituutioita ja elimiä (myös paikallistasolla), tuetaan tehokasta hallinnon hajauttamista, valtiorakenteiden uudelleenjärjestelyä ja vaaliprosesseja;
- b) tuetaan aktiivisen, järjestäytyneen ja riippumattoman kansalaisyhteiskunnan, myös tiedotusvälineiden, kehittämistä ja vahvistetaan sosiaalista vuoropuhelua työmarkkinaosapuolille myönnettävän tuen avulla;
- c) rakennetaan ja vahvistetaan legitiimejä, tehokkaita ja vastuuvollisia julkisia instituutioita, edistetään instituutioiden ja hallinnon uudistuksia, hyvää hallintotapaa, korruption torjuntaa ja julkista varainhoitoa ja tuetaan oikeusvaltiota;
- d) vahvistetaan ihmisoikeuksien suojelua, mukaan lukien vähemmistöjen, muuttajien, alkuperäiskansojen ja haavoittuvien väestöryhmien oikeudet, ja syrjinnän sekä seksuaalisen, sukupuoleen perustuvan ja lapsiin kohdistuvan väkivallan ja ihmiskaupan torjuntaa;

- e) suojellaan ihmisoikeuksia edistämällä instituutioiden uudistamista (mukaan lukien hyvä hallintotapa, korruption torjunta, julkinen varainhoito, verotus ja julkishallinnon uudistaminen) sekä lainsäädännön, hallinnon ja sääntelyn uudistuksia kansainvälisten normien mukaisesti, erityisesti epävakaisissa valtioissa ja maissa, jotka ovat konfliktitilanteessa tai konfliktin jälkeisessä tilanteessa.
- 2) Sosiaalisen osallisuuden ja inhimillisen kehityksen kaikinpuolinen edistäminen
- a) sosiaalinen yhteenkuuluvuus, erityisesti sosiaalinen osallisuus, ihmisarvoinen työ ja tasapuolisuus sekä sukupuolten tasa-arvo koulutus-, terveys- ja muiden sosiaalipolitiikkojen avulla;
 - b) vahvistetaan valmiuksia taata sosiaalisten peruspalvelujen yleinen saatavuus, erityisesti terveydenhuollon ja koulutuksen aloilla; parannetaan kaikkien saatavilla olevaan koulutukseen pääsyä, jotta lisätään tietoja, taitoja ja työllistävyyttä työmarkkinoilla, ja puututaan tarvittaessa työhön ja syntyperään perustuvaan eriarvoisuuteen ja syrjintään sekä erityisesti kastiin perustuvaan syrjintään;

- c) edistetään sosiaalista suojelua ja osallisuutta, ihmisarvoista työtä ja työelämän perusnormeja, tasapuolisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa koulutus-, terveys- ja muiden sosiaalipolitiikkojen avulla;
 - d) edistetään kaikkien, myös tyttöjen ja naisten, saatavilla olevaa laadukasta opetusta ja ammatillista koulutusta sekä terveystalvveluja;
 - e) turvallisuuden ja kehityksen välisen yhteyden huomioiminen ja siihen liittyvät toimet sukupuoleen ja syntyperään perustuvan väkivallan, lapsikaappausten, korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden, huumeiden tuotannon, kulutuksen ja kaupan sekä muun laittoman kaupan torjumiseksi;
 - f) kehityspainotteisten kumppanuuksien perustaminen maatalouteen, yksityisen sektorin kehittämiseen, kauppaan, investointeihin, apuun, muuttoliikkeeseen, tutkimukseen, innovointiin ja teknologiaan sekä julkishyödykkeiden tarjontaan liittyen köyhyyden vähentämiseksi ja sosiaalisen osallisuuden lisäämiseksi.
- 3) Kestävän kehityksen tukeminen ja ilmastonmuutoksen ja luonnonkatastrofien sietokyvyn parantaminen eteläaasialaisissa yhteiskunnissa
- a) edistetään kestävää ja osallistavaa kasvua ja toimeentuloa, maaseudun yhdennettyä kehitystä, kestävää maa- ja metsätaloutta, elintarviketurvaa ja ravitsemusta;
 - b) edistetään luonnonvarojen ja uusiutuvan energian kestävää käyttöä, biologisen monimuotoisuuden suojelua, vesi- ja jätehuoltoa sekä maaperän ja metsien suojelua;
 - c) myötävaikutetaan ilmastonmuutoksen käsittelyyn tukemalla sopeutus-, hillintä- ja katastrofiriskien vähentämistoimia;

- d) tuetaan pyrkimyksiä parantaa talouden monipuolisuutta, kilpailukykyä ja kauppaa sekä yksityisen sektorin kehitystä painottaen erityisesti mikroyrityksiä ja pk-yrityksiä ja osuuskuntia;
 - e) edistetään kestäväää kulutusta ja tuotantoa sekä investointeja puhtaampaan teknologiaan, kestäviin energiamuotoihin, liikenteeseen, kestävään maa- ja kalatalouteen, biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden suojelemiseen ja parantamiseen, mukaan lukien vesi ja metsät, sekä ihmisarvoisten työpaikkojen luomiseen vihreässä taloudessa;
 - f) tuetaan katastrofeihin varautumista ja niistä toipumista edistävää pitkän aikavälin toimintaa, mukaan lukien elintarvike- ja ravitsemusturvan alalla, sekä avustetaan kotiseudultaan lähtemään joutuneita henkilöitä.
- 4) Alueellisen yhdentymisen ja yhteistyön tukeminen
- a) kannustetaan alueellista yhdentymistä ja yhteistyötä tuloskeskeisellä tavalla tukemalla alueellista yhdentymistä ja vuoropuhelua, erityisesti Etelä-Aasian alueellisen yhteistyön järjestössä (SAARC) ja edistämällä Istanbulin prosessin ("Aasian sydän") kehitystavoitteita;
 - b) tuetaan tehokasta rajaturvallisuutta ja rajatylittävää yhteistyötä, jolla edistetään kestäväää taloudellista, sosiaalista ja ympäristön kehitystä raja-alueilla, sekä järjestäytyneen rikollisuuden sekä huumeiden tuotannon, kulutuksen ja laittoman kaupan torjuntaa;
 - c) tuetaan merkittävimpiin tartuntatauteihin liittyviä alueellisia aloitteita; tuetaan terveysriskien ehkäisemistä ja niihin reagoimista, mukaan lukien riskit, joita syntyy eläinten, ihmisten ja niiden eri ympäristöjen yhtymäkohdissa.

III Pohjois- ja Kaakkois-Aasia

1) Demokraattisen hallintotavan edistäminen

- a) tuetaan demokratisoitumista; legitiimien, tehokkaiden ja vastuullisten julkisten instituutioiden ja elinten rakentamista ja vahvistamista sekä ihmisoikeuksien suojelua edistämällä institutionaalisia uudistuksia (jotka liittyvät muun muassa hyvään hallintoon, korruption torjuntaan, julkisten varojen käyttöön, verotukseen ja julkishallinnon uudistamiseen) sekä lainsäädännöllisiä, hallinnollisia ja sääntelyn uudistuksia kansainvälisten normien mukaisesti, erityisesti epävakaisissa valtioissa ja maissa, jotka ovat konfliktitilanteessa tai konfliktin jälkeisessä tilanteessa;
- b) vahvistetaan ihmisoikeuksien, myös vähemmistöjen ja alkuperäiskansojen, suojelua, työelämän perusnormien kunnioittamista, syrjinnän torjuntaa, seksuaalisen, sukupuoleen perustuvan ja lapsiin kohdistuvan väkivallan torjuntaa, mukaan lukien lapset aseellisissa konflikteissa, sekä ihmiskaupan torjuntaa;
- c) tuetaan Kaakkois-Aasian maiden liiton (ASEAN) ihmisoikeusjärjestelmää, erityisesti ASEANin hallitustenvälistä ihmisoikeustoimikuntaa;

- d) tuetaan legitiimien, tehokkaiden ja vastuuvollisten julkisten instituutioiden ja elimien rakentamista ja vahvistamista;
 - e) tuetaan aktiivista, järjestäytynyttä ja riippumatonta kansalaisyhteiskuntaa; vahvistetaan sosiaalista vuoropuhelua työmarkkinaosapuolille myönnettävän tuen avulla;
 - f) tuetaan alueen pyrkimyksiä kehittää demokratiaa, oikeusvaltiota ja kansalaisten turvallisuutta, mukaan lukien uudistamalla oikeus- ja turvallisuusalaa, ja edistää vuoropuhelua ja rauhanprosesseja etnisten ja uskonnollisten ryhmien välillä;
 - g) turvallisuuden ja kehityksen väliseen yhteyteen liittyen toimet korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden, huumausaineiden tuotannon, kulutuksen ja kaupan sekä muun laittoman kaupan torjumiseksi ja rajaturvallisuuden sekä valtioiden rajat ylittävän yhteistyön tukemiseksi, jotta edistetään kestävää taloudellista, sosiaalista ja ympäristön kehitystä raja-alueilla; tuki miinanraivaustoimille.
- 2) Sosiaalisen osallisuuden ja inhimillisen kehityksen kaikinpuolinen edistäminen
- a) edistetään sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja erityisesti sosiaalista osallisuutta, ihmisarvoista työtä, tasapuolisuutta sekä sukupuolten tasa-arvoa;

- b) vahvistetaan valmiuksia taata sosiaalisten peruspalvelujen yleinen saatavuus, erityisesti terveydenhuollon ja koulutuksen aloilla; parannetaan kaikkien saatavilla olevaan koulutukseen pääsyä, jotta lisätään tietoja, taitoja ja työllistyvyyttä työmarkkinoilla, ja puututaan tarvittaessa työhön ja syntyperään perustuvaan eriarvoisuuteen ja syrjintään sekä erityisesti kastiin perustuvaan syrjintään;
- c) perustetaan kehityspainotteisia kumppanuuksia maatalouteen, yksityisen sektorin kehittämiseen, kauppaan, investointeihin, apuun, muuttoliikkeeseen, tutkimukseen, innovointiin ja teknologiaan sekä julkishyödykkeiden tarjontaan köyhyyden vähentämiseksi ja sosiaalisen osallisuuden lisäämiseksi;
- d) tuetaan terveystarkkailun ehkäisemistä ja niihin reagoimista, mukaan lukien riskit, joita syntyy eläinten, ihmisten ja niiden eri ympäristöjen yhtymäkohdissa;
- e) edistetään osallistavaa koulutusta, elinikäistä oppimista ja koulutusta (mukaan lukien korkea-asteen koulutus ja ammatillinen koulutus) ja tehostetaan työmarkkinoiden toimintaa;
- f) edistetään vihreämpää taloutta ja kestävää ja osallistavaa kasvua erityisesti maatalouden, elintarviketurvan ja ravitsemuksen aloilla, kestävien energialähteiden sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen suojelun ja parantamisen aloilla;
- g) turvallisuuden ja kehityksen väliseen yhteyteen liittyen toimet sukupuoleen ja syntyperään perustuvan väkivallan ja lapsikaappausten torjumiseksi.

- 3) Kestävän kehityksen tukeminen ja ilmastonmuutoksen ja luonnonkatastrofien sietokyvyn parantaminen kaakkoisaasialaisissa yhteiskunnissa
- a) tuetaan ilmastonmuutoksen sopeutumis- ja hillitsemistoimia, edistetään kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta;
 - b) autetaan aluetta valtavirtaistamaan ilmastonmuutos kestävä kehityksen strategioihin, kehittämään politiikkoja ja välineitä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen hillitsemiseen, käsittelemään ilmastonmuutoksen kielteisiä vaikutuksia ja tehostamaan pitkän ajan yhteistyöaloitteita sekä vähentämään katastrofihaavoittuvuutta, tukemaan ASEANin monialaista ilmastonmuutoskehystä: maa- ja metsätalous sekä elintarviketurva (AFCC);
 - c) väestönkasvuun ja kuluttajien muuttuviin vaatimuksiin liittyen tuetaan kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta sekä investointeja puhtaampaan teknologiaan erityisesti alueellisesti, kestäviin energiamuotoihin, liikenteeseen, kestäväan maa- ja kalatalouteen, biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden suojelemiseen ja parantamiseen, mukaan lukien vesi ja metsät, sekä ihmisarvoisten työpaikkojen luomiseen vihreässä taloudessa;
 - d) Nivelletään toisiinsa hätäapu, kunnostustoimet ja kehitys varmistamalla asianmukaiset jatkotoimet katastrofin tai kriisin jälkeisten, muiden rahoitusvälineiden avulla toteutettujen lyhytkestoisten hätäaputoimien jälkeen; tuetaan katastrofeihin varautumista ja niistä toipumista edistävää pitkän aikavälin toimintaa, mukaan lukien elintarvike- ja ravitsemusturva sekä apu kotiseudultaan lähtemään joutuneille henkilöille.

- 4) Alueellisen yhdentymisen ja yhteistyön tukeminen Pohjois- ja Kaakkois-Aasiassa
- a) kannustetaan tiiviimpää alueellista yhdentymistä ja yhteistyötä tuloskeskeisellä tavalla tukemalla alueellista yhdentymistä ja vuoropuhelua;
 - b) tuetaan ASEANin sosioekonomista yhdentymistä ja yhteenliitettävyyttä, mukaan lukien kehitykseen liittyvien ASEANin talousyhteisön tavoitteiden, ASEANin liitettävyyttä koskevan toimintasuunnitelman ja vuoden 2015 jälkeisen vision täytäntöönpano;
 - c) edistetään kauppaan liittyvää apua ja kaupan kautta välitettävää kehitysapua, myös sen varmistamiseksi, että mikroyritykset ja pk-yritykset hyötyvät kansainvälisen kaupan mahdollisuuksista;
 - d) luodaan rahoitusta kestäville infrastruktuureille ja verkoille suosien alueellista yhdentymistä, sosiaalista osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta sekä kestäväää kasvua varmistaen samalla, että toimet täydentävät EIP:n ja unionin muiden rahoituslaitosten sekä muiden tämän alan laitosten toimia;
 - e) kannustetaan vuoropuhelua ASEANin instituutioiden ja maiden sekä unionin välillä;
 - f) tuetaan merkittävimpiin tartuntatauteihin liittyviä alueellisia aloitteita; tuetaan terveysriskien ehkäisemistä ja niihin reagoimista, mukaan lukien riskit, joita syntyy eläinten, ihmisten ja niiden eri ympäristöjen yhtymäkohdissa.

IV Keski-Aasia

- a) yleisenä tavoitteena kestävän ja osallistavan talouden ja sosiaalisen kehityksen, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja demokratian edistäminen;
- b) tuetaan elintarviketurvaa, kestäväää energia- ja vesihuoltoa sekä sanitaatiota paikallisille väestöille; edistetään ja tuetaan katastrofivalmiutta ja ilmastonmuutokseen sopeutumista;
- c) tuetaan edustuksellisia ja demokraattisesti valittuja parlamentteja sekä edistetään ja tuetaan hyvää hallintotapaa ja demokratiakehitystä; julkisen talouden moitteetonta hoitoa; oikeusvaltiota ja hyvin toimivia instituutioita sekä ihmisoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon todellista kunnioittamista; tuetaan aktiivista, järjestäytynyttä ja riippumatonta kansalaisyhteiskuntaa; vahvistetaan sosiaalista vuoropuhelua työmarkkinaosapuolille myönnettävän tuen avulla;
- d) edistetään osallistavaa ja kestäväää talouskasvua niin, että puututaan sosiaaliseen ja alueelliseen eriarvoisuuteen, ja tuetaan sellaisia politiikan aloja kuin innovointi ja teknologia, ihmisarvoinen työ, maatalous ja maaseudun kehittäminen, edistetään talouden monipuolistamista tukemalla mikroyrityksiä ja pk-yrityksiä, samalla kun luodaan kannustimia säännellyn sosiaalisen markkinatalouden sekä avoimen ja reilun kauppaa- ja investointitoiminnan kehittämiseksi, mukaan lukien sääntely-ympäristön uudistukset;

- e) tuetaan tehokasta rajaturvallisuutta ja rajatylittävää yhteistyötä, jolla edistetään kestävää taloudellista, sosiaalista ja ympäristön kehitystä raja-alueilla; turvallisuuden ja kehityksen väliseen yhteyteen liittyen toimet järjestäytyneen rikollisuuden ja kaikkien laittoman kaupan muotojen torjumiseksi, mukaan lukien huumeiden tuotannon ja kulutuksen sekä sen kielteisten vaikutusten kuten HIV:n/aidsin torjunta;
- f) edistetään kahdenvälistä ja alueellista yhteistyötä, vuoropuhelua ja yhdentymistä, myös niiden maiden kanssa, jotka osallistuvat Euroopan naapuruusvälineeseen ja muihin poliittisia uudistuksia tukeviin unionin välineisiin, käyttäen muun muassa tarvittaessa instituutioiden kehittämistä, teknistä apua (esimerkiksi TAIEX), tiedonvaihtoa ja kummitoimintaa, sekä keskeisiä investointeja sopivien mekanismien avulla, jotta rahoitusta voidaan kohdistaa koulutus-, ympäristö- ja energia-alalle, vähäpäästöisen teknologian kehittämiseen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisen valmiuksien parantamiseen;
- g) vahvistetaan valmiuksia taata sosiaalisten peruspalvelujen yleinen saatavuus, erityisesti terveydenhuollon ja koulutuksen aloilla; tuetaan väestön, erityisesti nuorten ja naisten, työllistymistä, muun muassa tukemalla yleisen, ammatillisen ja korkea-asteen koulutuksen parantamista.

V Lähi-itä

- a) toiminta demokratisointiin ja hallintoon (verotus mukaan luettuna), oikeusvaltioon, ihmisoikeuksiin, sukupuolten tasa-arvoon, perusvapauksiin ja poliittiseen yhdenvertaisuuteen liittyvissä kysymyksissä, jotta kannustetaan poliittisia uudistuksia, korruption torjuntaa ja oikeusprosessin avoimuutta ja luodaan legitiimejä, demokraattisia, tehokkaita ja vastuuvollisia julkisia instituutioita ja kehitetään aktiivista, riippumatonta ja järjestäytyntä kansalaisyhteiskuntaa; vahvistetaan sosiaalista vuoropuhelua työmarkkinaosapuolille myönnettävän tuen avulla;
- b) tuki kansalaisyhteiskunnan perusvapauksia, ihmisoikeuksia ja demokraattisia perusvapauksia edistäville toimille;
- c) edistetään osallistavaa kasvua ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja kehitystä, erityisesti työpaikkojen luomista, sosiaalista osallisuutta, ihmisarvoista työtä ja tasapuolisuutta sekä sukupuolten tasa-arvoa; vahvistetaan valmiuksia taata sosiaalisten peruspalvelujen yleinen saatavuus, erityisesti terveydenhuollon ja koulutuksen aloilla; puututaan tarvittaessa eriarvoisuuteen ja työhön sekä syntyperään perustuvaan syrjintään ja erityisesti kastiin perustuvaan syrjintään;
- d) tuki kansalaistoiminnan kehittämiseksi erityisesti koulutuksen sekä lasten, nuorten ja naisten osallistumisen avulla;

- e) edistetään osallistavaa ja kestävää talouskasvua, avoimia ja reiluja kappasuhteita, säänneltyä ja kestävästä sosiaalisesta markkinataloudesta kehittäminen, tuottavia ja kestäviä investointeja keskeisille sektoreille (kuten energiasektorille) painottaen uusiutuvia energialähteitä;
- f) hyvien naapurussuhteiden, alueellisen yhteistyön, vuoropuhelun ja yhdentymisen edistäminen (mukaan lukien niiden maiden kanssa, jotka kuuluvat muiden Euroopan unionin välineiden kuten Euroopan naapurussuhteiden soveltamisalaan, samoin kuin kumppanuusvälineen kattamien Persianlahden maiden kanssa) tukemalla alueen sisäisiä yhdentymispyrkimyksiä; kyseeseen tulevia aihealueita ovat esimerkiksi talous, energia, vesi, liikenne ja pakolaisuus;
- g) edistetään vesivarojen kestävää ja tasapuolista hoitoa sekä vesivarojen suojelua;
- h) tämän asetuksen puitteissa käytettävien varojen täydentäminen sovitettavilla toimituksilla muiden unionin välineiden ja politiikkojen toimintaan ja rahoitukseen; nämä voivat painottaa pääsyyntä unionin sisämarkkinoille, työvoiman liikkuvuuteen ja laajempaan alueelliseen yhdentymiseen;
- i) turvallisuuden ja kehityksen väliseen yhteyteen liittyen huumeiden tuotannon, kulutuksen ja laittoman kaupan torjunta;
- j) kehityksen ja muuttoliikkeen väliseen yhteyteen liittyen muuttoliikkeen hallinta ja kotiseudultaan lähtemään joutuneiden henkilöiden ja pakolaisten auttaminen.

VI Muut maat

- a) tuetaan demokraattisen yhteiskunnan ja hyvän hallintotavan lujittamista, ihmisoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon kunnioittamista, valtiomuotoa, jossa noudatetaan oikeusvaltioperiaatetta ja joka edistää alueellista ja mantereen laajuista vakauttamista ja yhdentymistä; tuetaan aktiivista, järjestäytynyttä ja riippumatonta kansalaisyhteiskuntaa; vahvistetaan sosiaalista vuoropuhelua työmarkkinaosapuolille myönnettävän tuen avulla;
- b) tuetaan useiden eri vapaakauppa-alueiden syntymisen edellyttämiä sopeutustoimia;
- c) tuetaan köyhyyden, eriarvoisuuden ja syrjäytymisen torjuntaa muun muassa huolehtimalla huonossa asemassa olevien yhteisöjen perustarpeista ja edistämällä sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja tulonjakopolitiikkaa, jolla pyritään vähentämään eriarvoisuutta;
- d) vahvistetaan valmiuksia taata erityisesti terveydenhuollon ja opetuksen alojen laadukkaiden sosiaalisten peruspalvelujen yleinen saatavuus;
- e) parannetaan elin- ja työoloja painottamalla erityisesti ILO:n ihmisarvoista työtä koskevan toimintaohjelman edistämistä;

- f) käsitellään taloudellista haavoittuvuutta ja osallistutaan rakennemuutokseen niin, että painopisteinä ovat ihmisarvoinen työ kestävän ja osallistavan talouskasvun avulla ja energiatehokkaan ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvan vähähiilisen talouden avulla siten, että luodaan vahvoja kumppanuuksia reilujen kauppasuhteiden, uusien ja parempien työpaikkojen luomiseksi vihreään ja osallistavaan talouteen tehtävien tuottavien investointien, tutkimuksen, innovoinnin ja teknologian alan yhteistyön saralla, sekä kestävän ja osallistavan kehityksen edistäminen joka suhteessa, painopisteinä erityisesti muuttovirtojen aiheuttamat haasteet, asuminen, elintarviketurva (myös kestävä maa- ja kalatalous), ilmastonmuutos, kestävät energialähteet sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen suojelu ja parantaminen, mukaan lukien vesi ja maaperä;
- g) puututaan seksuaalisiin ja sukupuoleen liittyviin väkivalta- ja terveysongelmiin, mukaan lukien HIV/aids ja sen yhteiskunnalliset vaikutukset.
-

LIITE II

TEMAATTISTEN OHJELMIEN MUKAISET YHTEISTYÖALAT

A. GLOBAALEJA JULKISHYÖDYKKEITÄ JA HAASTEITA KOSKEVA OHJELMA

Globaaleja julkishyödykkeitä ja haasteita koskevan ohjelman tarkoituksena on vahvistaa yhteistyötä, tietojen ja kokemusten vaihtoa ja kumppanimaiden valmiuksia, jotta voidaan myötävaikuttaa köyhyyden poistamiseen, sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja kestäväan kehitykseen. Ohjelma laaditaan seuraavista yhteistyöaloista, ja niiden välillä taataan mahdollisimman suuri synergia niiden välisen vahvan yhteyden perusteella.

I Ympäristö ja ilmastonmuutos

- a) Edistetään unionin ympäristö- ja ilmastopolitiikan ulkoista ulottuvuutta noudattaen kaikilta osin kehityspolitiikan johdonmukaisuuden periaatetta ja muita Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa vahvistettuja periaatteita;
- b) avustetaan kehitysmaita luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja ympäristön kestävyteen liittyvien vuosituhanen kehitystavoitteiden saavuttamisessa tai unionin ja jäsenvaltioiden sopimien uusien puitteiden toteuttamisessa;

- c) pannaan täytäntöön unionin aloitteet ja kansainvälisesti ja alueellisesti sovitut ja/tai luonteeltaan rajatylyttävät sitoumukset erityisesti ilmastonmuutokseen liittyvillä aloilla edistämällä ilmastonmuutoksen kestäviä vähähiilisiä strategioita, antamalla etusija strategioille, joilla edistetään biologista monimuotoisuutta, ekosysteemipalvelujen ja luonnonvarojen suojelua, kestävää hallintaa, mukaan lukien valtameret, maa- ja vesialueet, kalastus sekä metsät, (esimerkiksi FLEGTin kaltaisilla mekanismeilla), aavikoitumisen torjuntaa, yhdenmuettyä vesivarojen hallintaa, moitteetonta kemikaalihallintaa ja jätehuoltoa, resurssitehokkuutta ja vihreää taloutta;
- d) lisätään ilmastonmuutos- ja ympäristötavoitteiden yhdentämistä ja valtavirtaistamista unionin kehitysyhteistyössä tukemalla metodologiaan ja kehitysmaita koskevaan ja kehitysmaita suorittettavaan tutkimukseen liittyvää työtä, muun muassa valvonta-, raportointi- ja todentamismekanismia, ekosysteemikartoitusta, arviointia ja seuranta, ympäristöasiantuntemuksen lisäämistä ja innovatiivisten toimien ja politiikan johdonmukaisuuden edistämistä;
- e) lujitetaan ympäristöhallintoa ja tuetaan sellaisen kansainvälisen politiikan kehittämistä, jolla parannetaan kestäväen kehityksen kansainvälisen hallinnoinnin johdonmukaisuutta ja tehokkuutta avustamalla alueellista ja kansainvälistä ympäristövalvontaa ja -arviointia ja edistämällä monenvälisen ympäristösopimusten tehokasta noudattamista ja täytäntöönpanotoimenpiteitä kehitysmaita;
- f) sisällytetään sekä katastrofiriskin hallinta että ilmastonmuutokseen sopeutuminen kehityssuunnitteluun ja -investointeihin ja edistetään sellaisten strategioiden täytäntöönpanoa, joilla pyritään vähentämään katastrofiriskiä, kuten ekosysteemien suojelu ja kosteikkojen kunnostaminen;

g) tunnustetaan maatalouden ja karjankasvatuksen keskeinen asema ilmastonmuutostoimissa edistämällä pienviljelyä ja karjankasvatusta autonomisena sopeutumis- ja lieventämisstrategiana etelässä, koska ne kuluttavat kestävästi luonnonvaroja, kuten vettä ja laidunmaita.

II Kestävä energia

- a) Edistetään luotettavien, turvallisten, kohtuuhintaisten, ilmastoystävällisten ja kestävien energiapalvelujen saatavuutta köyhyyden poistamisen ja osallistavan kasvun ja kehityksen tärkeimpänä tekijänä ja korostetaan siinä erityisesti paikallisten ja alueellisten uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja niiden saatavuuden varmistamista syrjäisten alueiden köyhille;
- b) edistetään uusiutuvien energiateknologioiden laajempaa käyttöä, erityisesti eriytettyjä lähestymistapoja sekä energiatehokkuutta ja edistetään kestäviä vähäpäästöisiä kehitysstrategioita;
- c) edistetään kumppanivaltioiden ja paikallisyhteisöjen energiavarmuutta esimerkiksi monipuolistamalla energian lähteitä ja reittejä, käsittelemällä hintojen epävakautta koskevia kysymyksiä ja mahdollisuuksia päästöjen vähentämiseen, parantamalla markkinoita ja edistämällä energia- ja erityisesti sähköverkkojen yhteenliittämistä ja kauppaa.

- III Inhimillinen kehitys ja sen osana ihmisarvoinen työ, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja kulttuuri
- a) Terveys
- i) Parannetaan kehitysmaiden ihmisten terveyttä ja hyvinvointia tukemalla laadukkaiden julkisten terveyshyödykkeiden ja terveydenhoitopalvelujen kattavaa ja yleistä saatavuutta ja niiden yhdenvertaista tarjontaa siten, että varmistetaan hoidon jatkuvuus ennaltaehkäisystä jälkihoitoon ja korostetaan erityisesti heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien tarpeita;
 - ii) tuetaan ja muotoillaan poliittinen ohjelma maailmanlaajuisista aloitteista, jotka hyödyttävät suoraan kumppanimaita, otetaan huomioon tulospainotteisuus, avun tuloksellisuus ja vaikutukset terveydenhuoltojärjestelmiin, muun muassa tukemalla kumppanimaiden aiempaa aktiivisempaa osallistumista näihin aloitteisiin;
 - iii) tuetaan erityisaloitteita erityisesti alueellisesti ja maailmanlaajuisesti, millä vahvistetaan terveydenhuoltojärjestelmiä ja autetaan maita kehittämään ja panemaan täytäntöön moitteettomat, näyttöön perustuvat ja kestävät kansalliset terveystalitiikat, ja ensisijaisilla aloilla, kuten lasten terveys ja äitiysterveys sekä immunisaatio ja maailmanlaajuisten terveysuhkien torjuminen (esim. HIV/aids, tuberkuloosi ja malaria sekä muut köyhyyteen liittyvät ja laiminlyödyt sairaudet);
 - iv) edistetään Pekingin toimintaohjelman ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman ja niihin liittyvien tarkistuskokousten tulosten täydellistä ja tehokasta täytäntöönpanoa ja tässä yhteydessä seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia;

- v) edistetään, tarjotaan ja laajennetaan keskeisiä palveluja ja psykologista tukea väkivallan uhreille, erityisesti naisille ja lapsille.
- b) Koulutus, tiedot ja taidot
- i) Tuetaan koulutuksen osalta kansainvälisesti sovittujen tavoitteiden saavuttamista maailmanlaajuisilla aloitteilla ja kumppanuuksilla ja korostetaan erityisesti kestäväää ja osallistavaa kehitystä koskevien tietojen, taitojen ja arvojen edistämistä;
 - ii) edistetään kokemusten, hyvien käytäntöjen ja innovaatioiden vaihtoa koulutusjärjestelmien kehittämistä koskevan tasapainoisen lähestymistavan pohjalta;
 - iii) parannetaan koulutuksen laatua ja yhdenvertaista saatavuutta, erityisesti haavoittuviin ryhmiin kuuluville henkilöille, maahanmuuttajille, naisille ja tytöille, uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluville henkilöille tai uskonnollisille vähemmistöille, vammaisille, epävakaisissa oloissa eläville henkilöille ja maissa, jotka ovat kauimpana maailmanlaajuisten tavoitteiden saavuttamisesta, ja parannetaan peruskoulutuksen loppuun suorittamista ja siirtymistä ylemmän perusasteen koulutukseen.
- c) Sukupuolten tasa-arvo, naisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja naisten ja tyttöjen oikeuksien turvaaminen:
- i) Tuetaan maakohtaisia, alueellisia ja paikallisia ohjelmia, joissa edistetään naisten ja tyttöjen taloudellisten ja yhteiskunnallisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä, johtajuutta ja tasavertaista osallistumista politiikkaan;

- ii) tuetaan kansallisia, alueellisia ja maailmanlaajuisia aloitteita, joilla edistetään sukupuolten tasa-arvon ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien sisällyttämistä politiikkaan, suunnitelmiin ja talousarvioihin kansainvälissä, alueellisissa ja kansallisissa kehityspuitteissa sekä avun tuloksellisuutta koskevassa ohjelmassa; autetaan poistamaan sukupuolta koskeviin ennakkoluuloihin perustuvia sukupuolen valitsemiskäytäntöjä;
 - iii) puututaan seksuaaliseen ja sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan ja tuetaan sen uhreja.
- d) Lapset ja nuoret
- i) Torjutaan lapsikauppaa ja kaikkea lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ja hyväksikäyttöä sekä kaikkea lapsityövoiman käyttöä, torjutaan lapsiavioliittoja ja edistetään politiikkaa, jossa otetaan huomioon nuorten ja lasten erityinen haavoittuvuus ja potentiaali, heidän oikeuksiensa, mukaan lukien syntymän rekisteröinti, ja etujensa suojeleminen, koulutus, terveys ja elinolot alkaen osallistumisesta ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä;
 - ii) parannetaan kehitysmaiden halukkuutta ja valmiuksia laatia nuoria ja lapsia hyödyttävää politiikkaa ja edistetään lasten ja nuorten roolia kehityksen toimijoina;
 - iii) tuetaan sellaisten konkreettisten strategioiden ja toimien kehittämistä, joilla puututaan nuoriin ja lapsiin vaikuttaviin erityisiin ongelmiin ja haasteisiin, etenkin terveyden, koulutuksen ja työllisyyden alalla, ottamalla heidän etunsa huomioon kaikissa asiaankuuluvissa toiminna.

e) Syrjintäkielto

- i) Tuetaan paikallisia, alueellisia, kansallisia ja maailmanlaajuisia aloitteita, joilla edistetään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin, rotuun tai etniseen alkuperään, kastiin, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, sairauteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän kieltoa laatimalla politiikkaa, suunnitelmia ja talousarvioita sekä vaihtamalla parhaita käytäntöjä ja asiantuntemusta;
- ii) varmistetaan laajempi vuoropuhelu syrjintäkiellosta ja ihmisoikeuksien puolustajien suojelu.

f) Työllisyys, osaaminen, sosiaalinen suojelu ja sosiaalinen osallisuus

- i) Tuetaan korkeatasoista tuottavaa ja ihmisarvoista työllisyyttä erityisesti tukemalla asianmukaista koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa ja -strategioita, paikallisten työmarkkinoiden tarpeiden ja tulevaisuudennäkymien kannalta hyödyllistä työllistävää ammattikoulutusta, työehtoja ja -oloja epävirallinen talous mukaan luettuna, ihmisarvoisen työn edistämistä ILO:n työelämän perusoikeuksien perusteella lapsityövoiman torjunta mukaan luettuna, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua sekä työvoiman liikkuvuuden helpottamista ja samalla muuttajien oikeuksien kunnioittamista ja edistämistä;

- ii) lujitetaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta erityisesti luomalla tai vahvistamalla kestäviä sosiaalisen suojelun järjestelmiä, mukaan lukien köyhydessä eläville tarkoitettut sosiaalivakuutusjärjestelmät, ja tekemällä verouudistuksia, jotka vahvistavat verotusjärjestelmien kapasiteettia sekä petosten ja veronkierron torjuntaa, mikä lisää tasa-arvoisuutta ja myötävaikuttaa hyvinvoinnin jakautumiseen;
 - iii) vahvistetaan sosiaalista osallisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa tekemällä yhteistyötä peruspalvelujen tasapuolisessa saatavuudessa, työpaikkojen luomisessa kaikille, erityisryhmien, erityisesti maahanmuuttajien, lasten ja nuorten, vammaisten, naisten, alkuperäisväestön ja vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämisessä ja oikeuksien kunnioittamisessa, jotta varmistetaan, että kaikki nämä ryhmät voivat osallistua ja osallistuvat vaurauden ja kulttuurisen monimuotoisuuden luomiseen ja hyötyvät siitä.
- g) Kasvu, työpaikat ja yksityisen sektorin osallistuminen
- i) Edistetään toimia, joilla pyritään luomaan enemmän ja parempia työpaikkoja kehittämällä paikallisten mikroyritysten ja pk-yritysten kilpailukykyä ja häiriöiden sietokykyä ja niiden integroitumista paikalliseen, alueelliseen ja maailmantalouteen sekä autetaan kehitysmaita osallistumaan alueellisiin ja monenvälisiin kauppajärjestelmiin;
 - ii) kehitetään paikallista käsityöläisyyttä paikallisen kulttuuriperinnön säilyttämiseksi;
 - iii) kehitetään sosiaalisesti ja ekologisesti vastuullista paikallista yksityistä sektoria, ja parannetaan yritysten toimintaympäristöä;

- iv) edistetään tehokasta talouspolitiikkaa, joka tukee paikallisen talouden ja paikallisten elinkeinojen kehittämistä vihreän ja osallistavan talouden, resurssitehokkuuden ja kestäväen kulutuksen ja kestävien tuotantoprosessien suuntaan;
 - v) edistetään sähköisen viestinnän käyttöä köyhiä hyödyttävän kasvun tukemiseksi kaikilla aloilla, jotta digitaalinen kuilu voitaisiin kuroa umpeen kehitys- ja teollistuneiden maiden välillä ja kehitysmaiden sisällä ja alalle saataisiin asianmukainen politiikka- ja sääntelykehys, ja edistetään välttämättömän infrastruktuurin kehittämistä ja tieto- ja viestintätekniikkaan perustuvien palveluiden ja sovellusten käyttöä;
 - vi) edistetään taloudellista osallisuutta tukemalla rahoituspalvelujen, kuten mikroluottojen ja -säästöjen, mikrovakuutusten ja tilisiirtojen saatavuutta ja tehokasta käyttöä mikroyritysten, pk-yritysten ja kotitalouksien ja erityisesti heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien keskuudessa.
- h) Kulttuuri
- i) Edistetään kulttuurienvälistä vuoropuhelua, kulttuurista monimuotoisuutta ja kaikkien kulttuurien yhtäläistä arvostusta;

- ii) edistetään kansainvälistä yhteistyötä, jotta kasvatetaan kulttuuriteollisuuden osuutta kehitysmaiden talouskasvussa sen sisältämän köyhyyttä torjuvan potentiaalın hyödyntämiseksi täysimääräisesti, markkinoille pääsyä sekä teollis- ja tekijänoikeuksia koskevien kysymysten huomioon ottaminen mukaan lukien;
- iii) edistetään alkuperäiskansojen ja vähemmistöjen sosiaalisten, kulttuuristen ja henkisten arvojen kunnioittamista, jotta voidaan edistää yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta monikansallisissa yhteiskunnissa niiden yleismaailmallisten ihmisoikeuksien mukaisesti, joihin kaikilla, myös alkuperäiskansoilla ja vähemmistöillä, on oikeus;
- iv) tuetaan kulttuuria kehityksen ja kasvun kannalta lupaavana talouden sektorina.

IV Elintarvike- ja ravitsemusturva ja kestävä maatalous

Tämän alueen yhteistyöllä vahvistetaan sukupuolierot huomioon ottavalla tavalla yhteistyötä, tietojen ja kokemusten vaihtoa ja kumppanimaiden valmiuksia elintarviketurvan neljän pilarin osalta: elintarvikkeiden tuotanto, elintarvikkeiden saatavuus (muun muassa maa, infrastruktuuri elintarvikkeiden kuljettamiseksi ylijäämäalueilta alijäämäalueille, markkinat, kotimaisten elintarvikevarastojen perustaminen, turvaverkot), elintarvikkeiden käyttö (sosiaaliset seikat huomioon ottavat ravitsemukselliset toimet) ja vakaus; ensisijaisia ovat seuraavat viisi ulottuvuutta: pienviljely ja pientilallisten karjankasvatus, elintarvikkeiden jalostus lisäarvon tuottamiseksi, hallinto, alueellinen yhdentyminen ja avustuskoneerit haavoittuvia väestönosia varten, samalla kun käsitellään myös reilua kauppaa seuraavasti:

- a) edistetään kestäväen pienviljelyn ja pientilallisten karjankasvatuksen kehittämistä huolehtimalla taloutta tukevassa ympäristössä siitä, että on luotettavasti saatavilla ekosysteemin huomioon ottavaa, vähähiilistä ja ilmastonmuutoksen kestäväää teknologiaa (mukaan luettuna tieto- ja viestintäteknikka), tunnistamalla, edistämällä ja lujittamalla ilmastonmuutosta koskevia paikallisia ja autonomisia sopeutumisstrategioita ja käyttämällä apuna laajentamiseen liittyviä ja teknisiä palveluja, maaseudun kehittämisohjelmia, tuotannollisia ja vastuullisia investointitoimenpiteitä kansainvälisten suuntaviivojen mukaisesti, kestäväää maan ja luonnonvarojen hallintaa, paikallisväestön maoikeuksien ja maankäyttömahdollisuuksien suojelua, geneettisen monimuotoisuuden suojelua;

- b) tuetaan asiaan liittyvien alojen ympäristön ja yhteiskunnan kannalta vastuullista politiikkaa ja hallintoa, julkisten ja muiden kuin julkisten toimijoiden asemaa sen sääntelyssä ja julkishyödykkeiden käytössä, sen organisatorisissa valmiuksissa, ammattijärjestöissä ja laitoksissa;
- c) vahvistetaan elintarvike- ja ravitsemusturvaa asiaankuuluvilla toimilla, kuten biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden suojelulla, ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategioilla, tiedotusjärjestelmillä, kriisien ehkäisyllä ja hallinnalla ja haavoittuville väestöosille osoitetuilla ravitsemusstrategioilla, joista osoitetaan riittävästi varoja perustoimiin, joilla voidaan ehkäistä suuri enemmistö aliravitsemustapauksista;
- d) edistetään turvallisia ja kestäviä käytäntöjä koko elintarvikkeiden ja rehun jakeluketjussa.

V Muuttoliike- ja turvapaikka-asiat

Tämän alueen yhteistyöllä pyritään vahvistamaan poliittista vuoropuhelua, yhteistyötä, tietojen ja kokemusten vaihtoa ja kumppanimaiden, kansalaisjärjestöjen ja paikallisviranomaisten valmiuksia, jotta ihmisten liikkuvuutta tuetaan inhimillisen kehityksen myönteisenä tekijänä.

Tämän alueen yhteistyöllä, joka pohjautuu oikeuksiin perustuvaan lähestymistapaan, joka kattaa kaikki ihmisoikeudet, olipa kyse kansalais- ja poliittisista oikeuksista tai taloudellisista, sosiaalisista ja sivistyksellisistä oikeuksista, puututaan muuttovirtojen asettamiin haasteisiin, kuten etelä–etelämuuttoliikkeeseen, haavoittuvien siirtolaisten, kuten ilman huoltajaa olevien alaikäisten, asemaan, ihmiskaupan uhreihin, turvapaikanhakijoihin, maahanmuuttajanaisiin ja alkuperämaahan jätettyjen lasten, naisten ja perheiden oloihin seuraavasti:

- a) edistetään muuttoliikkeen hallintaa kaikilla tasoilla keskittymällä erityisesti muuttoliikkeen sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin ja tunnustamalla kansalaisjärjestöjen, mukaan lukien maahanmuuttajayhteisöt, ja paikallisviranomaisten keskeinen asema käsiteltäessä muuttoliikettä kehitysstrategian olennaisena osana;

- b) taataan muuttovirtojen kaikkien ulottuvuuksien aiempaa parempi hallinta muun muassa lisäämällä hallitusten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien valmiuksia kumppanimaissa sellaisilla aloilla kuin laillinen muuttoliike ja liikkuvuus; laittoman muuttoliikkeen torjunta, ihmisten salakuljetus ja ihmiskauppa; laittomien muuttajien pysyvän paluun järjestäminen ja vapaaehtoisen paluun ja uudelleenintegroitumisen tukeminen; yhdenmetyt rajaturvallisuuden valmiudet; ja kansainvälinen suojele ja turvapaikka;
- c) hyödynnetään mahdollisimman paljon ihmisten alueellisen ja maailmanlaajuisen liikkuvuuden lisääntymisen kehitysvaikutusta ja erityisesti hyvin hallittua työvoiman muuttoliikettä parantamalla maahanmuuttajien kotouttamista kohdemaissa ja edistetään ja suojellaan samalla muuttajien ja heidän perheidensä oikeuksia tukemalla moitteettomien alueellisten ja kansallisten muuttoliike- ja turvapaikkapolitiikkojen laatimista ja täytäntöönpanoa ja yhdenmetyt muuttoliikeulottuvuus muihin alueellisiin ja kansallisiin politiikkoihin sekä tarjoamalla tukea maahanmuuttajien järjestöjen ja paikallisten viranomaisten osallistumiselle politiikan suunnitteluun ja politiikan täytäntöönpanon valvontaan;

- d) lisätään yleistä tietoa muuttoliikkeen ja kehityksen välisestä yhteydestä, muun muassa hallituksen politiikan yhteiskunnallisista ja taloudellisista seurauksista riippumatta siitä, toteutetaanko niitä muuttoliike- ja turvapaikka-asioissa vai muilla aloilla;
- e) lisätään turvapaikka- ja vastaanottovalmiuksia kumppanimaissa.

Tämän alueen yhteistyötä hallinnoidaan yhtenäisesti turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston ja sisäisen turvallisuuden rahaston kanssa noudattaen täysimääräisesti kehityspolitiikan johdonmukaisuuden periaatetta.

B. KANSALAI SJÄRJESTÖJÄ JA PAIKALLISVIRANOMAISIA KOSKEVA OHJELMA

Komission rakenteellista vuoropuhelua koskevan aloitteen johtopäätösten ja unionin ihmisoikeuksille, demokratialle ja hyvälle hallintotavalle tarjoaman tuen mukaisesti ohjelman tarkoituksena on vahvistaa kansalaisjärjestöjä ja paikallisviranomaisia kumppanimaissa ja, kun tässä asetuksessa niin säädetään, unionissa, ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa. Sen tavoitteena on edistää suotuisaa ympäristöä kansalaisten osallistumiselle ja kansalaisyhteiskunnan toiminnalle sekä yhteistyölle, tietojen ja kokemusten vaihdolle ja kumppanimaiden kansalaisjärjestöjen ja paikallisviranomaisten valmiuksien käyttämiselle kansainvälisesti sovittujen kehitystavoitteiden tukemiseksi.

Tätä asetusta sovellettaessa "kansalaisyhteiskuntaa" edustavat järjestöt ovat valtiosta riippumattomia, voittoa tavoittelemattomia toimijoita, jotka toimivat riippumattomasti ja vastuullisesti, kuten kansalaisjärjestöt, alkuperäiskansoja edustavat järjestöt, kansallisia ja/tai etnisiä vähemmistöjä edustavat järjestöt, maasta muuttaneiden järjestöt, muuttajien järjestöt kumppanimaissa, paikalliset elinkeinonharjoittajien järjestöt ja kansalaisryhmät, osuuskunnat, työnantajajärjestöt ja ammattiliitot (työmarkkinaosapuolet), taloudellisia ja yhteiskunnallisia etuja edustavat järjestöt, korruptiota ja petoksia torjuvat ja hyvää hallintoa edistävät järjestöt, kansalaisoikeusjärjestöt ja syrjintää torjuvat järjestöt, paikallisjärjestöt (myös verkostot), jotka osallistuvat hajautettuun alueelliseen yhteistyöhön ja yhdentymiseen, kuluttajajärjestöt, nais- ja nuorisojärjestöt, ympäristöjärjestöt, opetus-, kulttuuri-, tutkimus- ja tiedealan organisaatiot, yliopistot, kirkot ja uskonnolliset yhdistykset ja yhteisöt, tiedotusvälineet ja kaikki valtiosta riippumattomat yhdistykset ja riippumattomat säätiöt, mukaan luettuna riippumattomat poliittiset säätiöt, jotka todennäköisesti edistävät tämän asetuksen tavoitteiden toteuttamista.

Tätä asetusta sovellettaessa "paikallisviranomaiset" kattavat monia eri tasoja ja hallinnon haaroja valtion sisällä, esimerkiksi kunnat, yhteisöt, alueet, maakunnat, provinssit ja läänit.

Ohjelmassa edistetään

- a) osallistavaa ja vaikutusmahdollisuuksia tarjoavaa yhteiskuntaa kumppanimaissa vahvistamalla kansalaisjärjestöjä ja paikallisviranomaisia ja avun tarpeessa olevalle väestölle toimitettavia peruspalveluja;
- b) eurooppalaista tietoisuutta kehityskysymyksistä ja unionin, ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokkaiden aktiivisen julkisen tuen hakua köyhyyden vähentämisen ja kestävän kehityksen strategioille kumppanimaissa;
- c) Euroopan ja etelän maiden kansalaisyhteiskunnan ja paikallisviranomaisten verkostojen, foorumien ja yhteenliittymien valmiuksien lisäämistä merkityksellisen ja jatkuvan poliittisen vuoropuhelun takaamiseksi kehityksen alalla ja demokraattisen hallintotavan edistämiseksi.

Tästä ohjelmasta mahdollisesti tuetut toimet ovat seuraavat:

- a) kumppanimaissa toteutettavat toimet, joilla tuetaan haavoittuvia ja syrjäytyneitä ryhmiä tarjoamalla kansalaisjärjestöjen ja paikallisviranomaisten kautta toimitettavia peruspalveluja;

- b) asianomaisten toimijoiden valmiuksien kehittäminen kansallisen ohjelman puitteissa annetun tuen lisäksi toimilla, joilla pyritään
- i) luomaan suotuisa ympäristö kansalaisten osallistumiselle ja kansalaisyhteiskunnan toiminnalle sekä kansalaisjärjestöjen valmiuksille osallistua tehokkaasti politiikan suunnittelua ja politiikan täytäntöönpanon valvontaa koskeviin prosesseihin;
 - ii) helpottamaan kansalaisjärjestöjen, paikallisviranomaisten, valtion ja muiden kehitysalan toimijoiden välistä parempaa vuoropuhelua ja vuorovaikutusta kehityskysymyksissä;
 - iii) vahvistamaan paikallisviranomaisten valmiuksia osallistua tehokkaasti kehitysprosessiin tunnustamalla niiden erityinen asema ja ominaisuudet;

- c) yleisen kehitysasioiden tuntemuksen lisääminen, vaikutusmahdollisuuksien antaminen kansalaisille, jotta heistä tulee aktiivisia ja vastuullisia kansalaisia ja virallisen ja epävirallisen koulutuksen edistäminen unionissa, ehdokasvaltioissa ja mahdollisissa ehdokkaissa, jotta vakiinnutetaan kehityspolitiikan asema yhteiskunnissa, haetaan kansalaisten suurempaa tukea toimille köyhyyden torjumiseksi ja oikeudenmukaisemmille suhteille teollisuus- ja kehitysmaiden välillä, lisätään kehitysmaihin ja niiden kansoihin liittyvien kysymysten ja ongelmien tuntemusta yhteisössä sekä edistetään oikeutta kehitysprosessiin, jossa kaikki ihmisoikeudet ja perusvapaudet voidaan toteuttaa täysimääräisesti, ja globalisaation sosiaalista ulottuvuutta;
- d) kansalaisyhteiskunnan ja paikallisviranomaisten verkostojen koordinointi, valmiuksien kehittäminen ja institutionaalinen vahvistaminen niiden organisaatioiden sisällä sekä erityyppisten, julkiseen kehityskeskusteluun aktiivisesti osallistuvien sidosryhmien välillä, sekä kansalaisjärjestöjen ja paikallisviranomaisten ja kattojärjestöjen eteläisten verkostojen koordinointi, valmiuksien kehittäminen ja institutionaalinen vahvistaminen.
-

LIITE III

YLEISAFRIKKALAISEN OHJELMAN YHTEISTYÖALAT

Yleisafrikkalaisesta ohjelmasta tuetaan Afrikan ja EU:n strategisen kumppanuuden tavoitteita ja yleisiä periaatteita. Se edistää ihmiskeskeisen kumppanuuden periaatetta ja periaatetta, jonka mukaan Afrikka otetaan huomioon yhtenä kokonaisuutena, sekä johdonmukaisuutta alueellisten ja maanosan laajuisten tasojen välillä. Se keskittyy Afrikassa ja Afrikan kanssa toteutettaviin, alueiden rajat ylittäviin, maanosan laajuisiin tai maailmanlaajuisiin toimiin, ja siitä tuetaan yhteisiä EU–Afrikka-aloitteita maailmanlaajuisesti. Ohjelmasta annetaan tukea erityisesti seuraavilla kumppanuuden aloilla:

- a) rauha ja turvallisuus;
- b) demokraattinen hallintotapa ja ihmisoikeudet;
- c) kauppa, alueellinen yhdentymisen ja infrastruktuuri (raaka-aineet mukaan lukien);
- d) vuosituhannen kehitystavoitteet ja kansainvälisesti sovitut vuoden 2015 jälkeiset uudet kehitystavoitteet;
- e) energia;
- f) ilmastonmuutos ja ympäristö;
- g) muuttoliike, liikkuvuus ja työllisyys;
- h) tiede, tietoyhteiskunta ja avaruus;
- i) monialaiset kysymykset.

LIITE IV

SUUNTAA-ANTAVAT MÄÄRÄRAHAT VUOSIKSI 2014–2020

(miljoonaa euroa)

Yhteensä	19 662
1) Maantieteelliset ohjelmat	11 809 ¹
a) Maantieteelliset alueet	
i) Latinalainen Amerikka	2 500
ii) Etelä-Aasia	3 813
iii) Pohjois- ja Kaakkois-Aasia	2 870
iv) Keski-Aasia	1 072
v) Lähi-itä	545
vi) Muut maat	251
b) Yhteistyöalat	
i) Ihmisoikeudet, demokratia ja hyvä hallintotapa	vähintään 15 %
ii) Osallistava ja kestävä kasvu inhimillistä kehitystä varten	vähintään 45 %

¹ Näistä 758 000 000 euroa on kohdentamattomia varoja.

2)	Temaattiset ohjelmat	7 008
a)	Globaalit julkishyödykkeet ja haasteet	5 101
i)	Ympäristö ja ilmastonmuutos ¹	27 %
ii)	Kestävä energia	12 %
iii)	Inhimillinen kehitys, mukaan lukien ihmisarvoinen työ, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja kulttuuri	25 %
	josta:	
–	Terveys	vähintään 40 %
–	Koulutus, tiedot ja taidot	vähintään 17,5 %
–	Sukupuolten tasa-arvo, naisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja naisten ja tyttöjen oikeuksien turvaaminen; lapset ja nuoret, syrjimättömyys; työllisyys, osaaminen, sosiaalinen suojelu ja sosiaalinen osallisuus; kasvu, työpaikat ja yksityisen sektorin osallistuminen, kulttuuri	vähintään 27,5 %

¹ Varat jaetaan periaatteessa tasan ympäristön ja ilmastonmuutoksen kesken.

iv)	Elintarvike- ja ravintoturva ja kestävä maatalous	29 %
v)	Muuttoliike- ja turvapaikka-asiat	7 %

Ennen OECD:n menetelmään perustuvien tunnusmerkkien (Rion tunnusmerkit) käyttöä vähintään 50 prosenttia varoista käytetään ilmastotoimiin ja ympäristöön liittyviin tavoitteisiin.

b)	Kansalaisjärjestöt ja paikallisviranomaiset	1 907
3)	Yleisafrikkalainen ohjelma	845
-